

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta
Katedra praktické teologie

Bakalářská práce

**SEMINÁŘ "ŽIVOT V DUCHU"
PODLE P. ERNSTA SIEVERSE, W.V.
A REFLEXE ZKUŠENOSTÍ S NÍM
VE VYBRANÝCH FARNOSTECH V JIŽNÍCH
A ZÁPADNÍCH ČECHÁCH**

Vedoucí práce: Mgr. Michal Opatrný, Dr. theol

Autor práce: Pavel Kortus

Studijní obor: Pastorační asistence, kombinované studium

Ročník: třetí

2010

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

19. března 2010

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Michalu Opatrnému, Dr. theol
za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

Děkuji také všem, kteří se na mé práci podíleli radou, nebo duchovní podporou.
Bohu díky.

Obsah

Úvod	6
1 Proč obnovné programy	8
1.1 II. Vatikánský koncil.....	8
1.2 Novo millennio ineunte.....	10
2 Charismatická obnova	12
2.1 Vznik charismatické obnovy.....	12
2.2 Hnutí v katolické církvi	12
2.3 Modlitba chval	13
2.4 Křest Duchem svatým.....	14
2.5 Dary Ducha svatého	16
2.5.1 Dar jazyků (glossolálie)	18
2.5.2 Dar proroctví.....	19
2.5.3 Dar uzdravování.....	20
2.6 Modlitba za vnitřní uzdravení.....	20
3 Semináře obnovy v Duchu svatém	22
3.1 Vedení semináře.....	22
3.2 Účastníci semináře	23
3.3 Časové rozložení a obsah semináře	24
3.3.1 Náhrada setkání.....	25
3.3.2 Denní chvíle modlitby.....	25
3.3.3 Katecheze	26
3.3.4 Malé skupinky.....	26
3.4 Cíle semináře	27
4 Kvalitativní výzkum	29
4.1 Popis výzkumu.....	29
4.2 Popis odpovědí.....	30
4.3 Interpretace	33
Závěr	35

Seznam literatury	37
Bible	37
Církevní dokumenty.....	37
Monografie.....	37
Pastorační příručky	38
Ostatní	39
Seznam zkratek	40
Zkratky na citovanou literaturu.....	40
Příloha č.1	41
Farnost č.1	41
Farnost č.2.....	43
Farnost č.3.....	46
Farnost č.4.....	50
Abstrakt	53

Úvod

V této práci bych se chtěl věnovat problému nestejně hloubky prožívání víry. Jsou duchovní správci farností a také aktivní křesťané, kteří se proto zamýšlí nad dalšími kroky, jak prohloubit svůj život s Bohem a také jak prohloubit život z víry ve farnosti. Jistě, mše svatá je základ, ale mnoho věřících potřebuje ještě nějaký krok přidat. Nabídka je široká. Je možno se zúčastnit různých exercicií, rekolekcí, seminářů. Farníci ale nejsou odkázáni jen na místa mimo bydliště. Ve farnostech je možné vytvářet konkrétní programové kroky, které umožní, aby Kristova zvěst pronikala k lidem, aby vytvářela společenství a svědectvím o hodnotách evangelia silně ovlivňovala společnost a kulturu. Farnost i diecéze potřebují vytvářet své vlastní struktury, vychovávat patřičně kvalifikované síly a připravovat programy, které by pomáhaly růstu života z víry jejich členů a sloužily okolnímu světu. Plán by měl mít na zřeteli především ty položky, které mají charakter dlouhodobý a jejichž uskutečňování není ani rutinní, ani jednorázovou záležitostí. Do této nabídky také patří programy pro prohloubení života z víry (lidové misie, kurzy obnovy, exercicie ve farnosti apod.). Člověk musí mít šanci prožít něco, co ho motivuje, otevře mu možnost žít hlubokým duchovním životem (exercicie, obnova v Duchu svatém, ...).¹ Sem tedy patří i seminář „Život v Duchu“ od Ernsta Sieverse, který nabízí charismatická obnova. Tento seminář se může konat i v nějakých exercičních centrech, ale svou koncepcí je určen k tomu, aby byl prováděn v místě, kde lidé trvale žijí v běžném všedním dni a v normální atmosféře, uvnitř zavedené modlitební skupiny.

Cílem práce je pastorační reflexe zkušeností kněží se seminářem „Život v Duchu.“ Nejdříve však pojednám o dokumentech, které by se neměly přehlédnout, a to o dokumentech II. Vatikánského koncilu. Dále o apoštolském listu papeže Jana Pavla II. „*Novo millennio ineunte*.“ V dokumentu se zaměřím na to, co říká o svatosti. Dále chci pojednat o charismatické obnově, která tento

¹ Srov. OPATRŇY, A. *Cesty pastorage v pluralitní společnosti*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2006 ISBN 80-7192-930-1 s.147-149.

seminář nabízí. Poté tento seminář popíšu a pokusím se ukázat na jeho přínos. Součástí práce bude i kvalitativní výzkum. V kvalitativním výzkumu jsem oslovil několik duchovních správců, kteří mají zkušenost se seminářem. Práce je uspořádaná takto:

1. kapitola pojedná o dokumentech II. Vatikánského koncilu. Z široké nabídky z koncilních dokumentů jsem se zaměřil na téma společenství, obnovy, svatosti a poslání laiků. Dále pojedná o apoštolském listu papeže Jana Pavla II. „Novo millennio ineunte,“ především však o pojmu svatosti, neboť ke svatosti, jako příslušnosti k tomu, který je Svatý směřují všechny obnovné programy.
2. kapitola pojedná o charismatické obnově, jejím vzniku, způsobu modlitby a o obdarováních, která jsou potřebná k vedení semináře.
3. kapitola popíše seminář Život v Duchu.
4. kapitola se bude věnovat kvalitativnímu výzkumu.

1 Proč obnovné programy

Bůh se sdílí ve Trojici a církev má být „obrazem“ Trojice.² Jinými slovy Bůh nás volá k žití ve vztahu s Ním i ke vztahu mezi sebou. Vždyť je Osoba a k osobám patří vztahovost.³ Bůh si na mnoha místech Písma stěžoval, že izraelský národ ho vyznával ústy, ale srdcem byl daleko (srov. Iz 29,13; Mt 15,8; Mk 7,6). Uznávali, že je, ale chyběl vztah. Proto jsou třeba obnovné programy. Vedou nás k otevření se Bohu, dílo obnovy a naplnění je Boží dílo. Jestliže máme být obrazem Trojice, jsme také voláni k obnově vztahu, ke svatosti, k životu ve společenství s Bohem i lidmi.

1.1 II. Vatikánský koncil

II. Vatikánský koncil byl koncilem církve o církvi. Zaměřoval pohled dvěma směry: Jak církev vidí sama sebe, pohled ad intra, a otevření se církve světu, pohled ad extra. Do tohoto dělení zapadají všechny dokumenty II. Vatikánského koncilu. Byl koncilem pastorálním, koncilem péče církve o lidi. Jeho zaměření bylo široké, od např. obnovy liturgie až po otázky týkajících se např. důstojnosti člověka, jeho základních práv, svobody, ateismu, Koncilní otcové se snažili na základu, který je dán, jímž je Ježíš Kristus a jeho milost, o konfrontaci se současností, popřípadě i vyhlédnout do budoucnosti a jít jí vstříc.⁴ „Všechna obnova církve spočívá podstatně v růstu věrnosti jejímu vlastnímu povolání.“⁵ Křesťané jsou „povoláni a zavázáni k svatosti a k úsilí o dokonalost.“⁶ Všichni křesťané se mají den co den stále více posvěcovat v podmínkách, povinnostech a okolnostech svého života. Jestliže přijmou všechno s vírou z rukou nebeského

² Srov. LG 4.

³ Srov. AMBROS, P. *Teologicky milovat církev*. Velehrad: Refugium Velehrad-Roma 2003 ISBN 80-86715-11-6 s.207

⁴ Srov. *Dokumenty II. Vatikánského koncilu*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2002 ISBN 80-7192-438-5 předmluva, s. 12-23.

⁵ UR 6.

⁶ LG 42.

Otce, spolupracují s Boží vůlí a projevují i ve své časné činnosti lásku, kterou Bůh miloval svět.⁷ Církev je „zároveň svatá i stále potřebuje očišťování a jde trvale cestou pokání a obnovy.“⁸ „Prosí, doufá a jedná a vybízí své děti k očišťování a k obnově, aby na tváři církve jasněji zářilo Kristovo znamení.“⁹ „Na nich má totiž být zjevný nový člověk, stvořený k Božímu obrazu.“¹⁰ Proto je důležité, aby se církev nepřestala působením Ducha svatého obnovovat,¹¹ je to tedy úkol, který má své trvání v čase.

Žádoucí obnova celé církve závisí z velké části na službě kněží, prodchnuté Kristovým Duchem,¹² ale k této službě jsou také povoláni laici. Duch svatý „rozdává mezi věřící každého stavu také zvláštní milosti, kterými je činí schopnými a pohotovými přijímat různé práce či úkoly užitečné pro obnovu a další rozvoj církve.“ „Posouzení jejich pravosti a řádného používání náleží církevním představeným.“ Jim přísluší „nezhášet oheň Ducha, ale všechno zkoumat a držet se toho, co je dobré.“¹³ Koncil chce „zintenzivnit apoštolskou činnost Božího lidu a proto se naléhavě obrací na křesťanské laiky.“¹⁴ „Na Boží volání má člověk odpovědět tak, že nedá na to, k čemu radí tělo a krev, ale zcela se zasvětit dílu evangelia. Tuto odpověď však je schopen dát, jen když ho povzbudí a posílí Duch svatý.“¹⁵ Duch svatý „působí, že si dnes laici jsou stále více vědomi vlastní odpovědnosti, a všude je pobízí k službě Kristu a církvi.“¹⁶ „Církev není doopravdy založena, nežije plným životem a není dokonalým znamením Krista mezi lidmi, jestliže spolu s hierarchií neexistuje a nepracuje skutečný laikát. Neboť evangelium se nemůže vrýt hluboko do mysli, života a práce národa bez aktivní přítomnosti laiků.“¹⁷ „Hlavním úkolem laiků, mužů i žen, je vydávat svědectví o Kristu. Na nich má totiž být zjevný nový člověk,

⁷ Srov. BOUBLÍK, V. *Boží lid*, Řím: Křesťanská akademie 1967 ISBN neuvedeno s.438.

⁸ LG 8.

⁹ LG 15.

¹⁰ AG 21.

¹¹ Srov. Ef 4,23; LG 7; LG 9.

¹² OT předmluva, s.345.

¹³ LG 12.

¹⁴ AA 1.

¹⁵ AG 24.

¹⁶ AA 1.

¹⁷ AG 21.

stvořený k Božímu obrazu.“ Laici „ať také rozsévají víru v Krista mezi těmi, se kterými je spojuje život a zaměstnání. Lidé mohou slyšet evangelium a poznat Krista většinou jen od laiků, kteří jim jsou blízko.“¹⁸ Misionářská povinnost je povinnost celého lidu.¹⁹ „Všichni věřící jako údy živého Krista jsou k němu přivtělení a jemu připodobněni křtem, biřmováním a eucharistií, mají tedy povinnost spolupůsobit k rozvinutí a růstu jeho těla, aby je co nejdříve přivedli k plnosti,“²⁰ tedy vynakládat své síly na dílo evangelizace. „Laici spolupůsobí v evangelizačním díle církve a účastní se jejího spasitelného poslání zároveň jako svědkové i jako živé nástroje.“²¹ „Konají skutečný apoštolát, když se snaží evangelizovat a posvěcovat lidi a také pronikat a zdokonalovat časný řád duchem evangelia.“²² „Mají vysoce hodnotit a podle svých možností podporovat díla lásky a akce sociální pomoci.“²³ Vydávají svědectví svým životem, ale také „se snaží hlásat Krista svým bližním i slovy. Mnoho lidí může totiž slyšet evangelium a poznat Krista jen prostřednictvím laiků, kteří jsou jim nablízku.“²⁴

II. Vatikánský koncil také klade důraz na společný, komunitní charakter církve²⁵ a současně důraz na osobní povolání ke svatosti každého jednotlivce.²⁶ Společenství lépe obsáhne šíří nároků, které jedinec nemůže naplnit. Pro společenství svědčí i teologický důvod – nikdo nemá všechny dary Ducha svatého. Je nutné sdílení darů a vzájemná služba obdarováními v církvi.²⁷

1.2 Novo millennio ineunte

¹⁸ AG 21.

¹⁹ Srov. AG 36.

²⁰ AG 36.

²¹ AG 41.

²² AA 2.

²³ AA 8.

²⁴ AA 13.

²⁵ Srov. LG 9.

²⁶ Srov. LG 40.

²⁷ Srov. OPATRŇY, A. *Cesty pastorace v pluralitní společnosti*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2006 ISBN 80-7192-930-1 s.190.

Jan Pavel II. s odvoláním na II. Vatikánský koncil vyžaduje, aby jako základní perspektiva byla viděna svatost.²⁸ Svatost je chápána v podstatě jako příslušnost k tomu, který je Svatý, „třikrát Svatý.“²⁹ Je to dar, ale i úkol neustále se posvěcovat. Papež ukazuje na základ, kterým je Ježíš Kristus. Tento odvěký program je naším programem pro třetí tisíciletí. Je však nutné, aby se tento program proměnil v pastorační plány, uzpůsobené situaci jednotlivých společenství.³⁰ Papež nás vybízí, abychom nezůstali stát, ale „zajeli na hlubinu.“³¹ „Je třeba všem pokřtěným předložit tuto vysokou míru běžného křesťanského života.“ Jde o pedagogiku svatosti, schopnou přizpůsobit se životnímu stylu jednotlivých osob. „Tato pedagogika musí spojit bohatství pozvání, adresované všem pokřtěným, s tradičními metodami osobní a skupinové pomoci i s novými formami, které nabízejí církvi uznaná sdružení a hnutí.“³² Do pedagogiky svatosti Jan Pavel II. zahrnuje: Modlitbu³³, účast na nedělní mši svaté³⁴, svátost smíření³⁵, dále respektovat podstatný princip křesťanského vidění života - primát milosti³⁶, slyšení Božího slova³⁷ a také zvěstování Božího slova. Papež nás vybízí k nové evangelizaci. „Kdo se skutečně setkal s Kristem, nemůže si to nechat pro sebe, ale musí o tom hlásat druhým. Je třeba nového apoštolského nadšení, které bude každodenním stylem života celých společenství i jednotlivých skupin křesťanů.“³⁸

²⁸ Srov. NMI 30.

²⁹ Srov. Iz 6,3; NMI 30.

³⁰ Srov. NMI 29.

³¹ Srov. NMI 15.

³² NMI 31.

³³ Srov. NMI 32-34.

³⁴ Srov. NMI 35-36.

³⁵ Srov. NMI 37.

³⁶ Srov. NMI 38.

³⁷ Srov. NMI 39.

³⁸ NMI 40.

2 Charismatická obnova

2.1 Vznik charismatické obnovy

Na začátku 20. století založil metodistický kazatel Ch. F. Parham biblickou školu v Topeka v Kansasu. Kladl otázky, na které hledali odpovědi ve Starém i Novém zákoně. Jedna z otázek byla: „Podle čeho se dá poznat skutečný křest Duchem?“ Odpověď našli ve Skutcích: „Důkazem skutečného křtu Duchem svatým je mluvení v jazyku“ (Sk 2,4). Jedna studentka poprosila o modlitbu s vkládáním rukou a obdržela dar modlitby v jazyku. Poté dostalo tento dar celé společenství.³⁹ Na setkání v Azusa Street v Los Angeles pod vedením pastora Williama Seymoura došlo ke zkušenosti, která se dala označit pojmem „vylití darů Ducha svatého“. Vzniklo letniční hnutí, které se zakrátko rozšířilo po celém světě. Letniční křesťané se snažili tuto svoji duchovní zkušenost přinést do církve, ale většinou nebyli přijati. Proto začala vznikat celá řada letničních sborů a církví.⁴⁰

2.2 Hnutí v katolické církvi

V únoru 1967 se na univerzitě v Duquesne konaly víkendové rekolekce na téma „Duch svatý“ a po jedné z přednášek Duch svatý sestoupil na účastníky novým a mocným způsobem. Odtud se katolická charismatická obnova (dále jen CHO) začala šířit na další katolické univerzity.⁴¹ Postupem času byli charismatici církví přijati a pozváni k tomu, aby modlitební setkání přemístili do farností. Silný smysl pro ekumenismus, který byl na začátku tohoto hnutí, se uchoval především v komunitách, které z prostředí CHO vzešly a které jsou

³⁹ Srov. SLAVÍK, M. *Křest Duchem svatým, základní zkušenost v charismatické obnově*, Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském Praha 1998 s.3.

⁴⁰ Srov. HERON, B. M. *Katolická charismatická obnova*, Přel. K. Lachmanová, pracovní text IV. charismatické konference v ČB s.7.

⁴¹ Srov. tamtéž s.7.

bezpochyby dalším velkým darem CHO církvi. V České republice jsou zejména známy komunity Blahoslavenství⁴², Emmanuel⁴³ a Chemin Neuf⁴⁴ a na evangelizaci zaměřené komunitní školy ICPE.⁴⁵

2.3 Modlitba chval⁴⁶

Když se podíváme do SZ, zjistíme, že Izraelité svoje díky vyjadřovali chválami. Chválili a vyvyšovali Hospodina v každé situaci. Jako poděkování za konkrétní činy (srov. Ž 136), za pomoc (srov. Ž 40), ale i v nesnázích (srov. Ž 35). Chválili tancem, zpěvem, citarou, harfou (srov. Ž 92), za hlaholu polnic (srov. Ž 33). Modlitba chval byla způsobem oslavy Hospodina pro starozákonního člověka. Modlitba byla vyjádřena i postojem, gesty. „Lidé všech národů, tleskejte v dlaně, hlaholte Bohu, plesejte zvučně“ (Ž 47,2). Král David před schránkou úmluvy tančil (srov. 2 Sam. 6,14-16), Mojžíšova sestra Mirjam po přechodu Rudým mořem také (srov. Ex 15,20). Ve druhé knize Letopisů je psáno: „Král Chizkuiáš s velmoži nařídil lévijcům, aby chválili Hospodina slovy Davida a Asafa, vidoucího. Chválili ho plni radosti, padali na kolena a klaněli se“ (2 Pa 29,30). Chvály tedy přináší radost a zároveň když je někdo plný radosti, znamená to, že chválí, že se účastní celá jeho bytost, celý člověk – mysl, srdce i tělo.⁴⁷

Hospodin si vyvolil izraelský národ a Ježíš se narodil také jako Žid. Proto bychom měli poznávat židovskou mentalitu a snažit se dívat „židovskými brýlemi“. Žalmy jsou modlitby Izraele inspirované Duchem svatým. Církev tento způsob modlitby přejala, např. sv. Pavel vybízí: „Plni Ducha zpívejte společně

⁴² Srov. SECONDIN, B. *Nová hnutí v církvi*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 1999 ISBN 80-7192-391-5 s.144.

⁴³ Srov. tamtéž s.143.

⁴⁴ Srov. tamtéž s.145-146.

⁴⁵ Srov. tamtéž s.142.

⁴⁶ Srov. KKC 2639-2649.

⁴⁷ Srov. GRAMMATICA, A. *Charismatická animace - jak žít modlitební setkání*, Plzeň: Tiskárna Brouček 1997 ISBN neuvedeno s.20.

žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně“ (Ef 5,19). Z modlitby žalmů vznikl breviář, ale je třeba převzít i postoje, gesta, ...

Pavel píše Filipským: a dal mu jméno nad každé jméno a každý jazyk musí ke slávě Boha Otce vyznat, že Ježíš je Pán (srov. F 2,9-11). Ježíš je tedy zjevená sláva Boha Otce. Kde se oslavuje Syn, oslavuje se Otec (srov. Jan 10,30; Jan 10,38; Jan 14,8-11). Zároveň Pavel píše, že nikdo nemůže vyznat, že Ježíš je Pán, jen v Duchu svatém (srov. 1K 12,3) a Petr může vyznat, že Ježíš je mesiáš, syn Boha živého jenom proto, že mu to Otec zjevil (srov. Mt 16,16-17). V modlitbě chval oslavujeme Ježíše (ale i Otce, protože Ježíš je jeho sláva) v Duchu svatém. Ježíš je ten, který vzdal Otcu tu nejvyšší možnou chválu. „Já jsem tě oslavil na zemi, když jsem dokončil dílo, které jsi mi svěřil.“ (Jan 17,4). Ježíš tedy oslavuje Otce, ale zároveň je ten, jemuž chvála patří a kterého oslavuje Otec (srov. Jan 8,49-54). Ježíš uzdravil deset malomocných. Byli věřící, Ježíši uvěřili a cestou ke kněžím byli uzdraveni. Ale jen jeden z nich se vrátil a poděkoval – tedy chválil (srov. Lk 17, 12-19). Chválí-li Boha jeden věřící z deseti, o to více je modlitba chval důležitá.

Jistě existuje mnoho způsobů chval Pána, ale v CHO se zpívá, písně jsou složeny většinou z veršů žalmů, oslavují Ježíše (srov. Ef 5,19), nebo jsou zaměřené na Ducha svatého nebo na Trojici. Písně jsou doplněny slovními chválami. Tyto modlitby jsou doprovázeny i postoji a gesty. Chvála se stává opravdovým pramenem požehnání, protože nedělám nic jiného, než že hlásám pravdu, a pravda mě osvobozuje (Jan 8,32). Oslavovat Ježíšovu vládu, jeho vítězství nad smrtí a hříchem, jeho zmrtvýchvstání – to je hlásání pravdy. A proto chvála osvobozuje. To nezpůsobuje žádné kouzlo, ani technika, ani psychologické zákonitosti, ale jen to, že já pouze přijímám a hlásám toho, který je pravda: Ježíše (Jan 14,26). Chvála se stává zdrojem požehnání a víry.⁴⁸

2.4 Křest Duchem svatým

⁴⁸ Srov. Tamtéž.

Jde o duchovní zkušenost, která se opisovala různými pojmenováními, například Nové vylití Ducha svatého⁴⁹, ponoření do Ducha svatého⁵⁰, obnova křtu a biřmování, pronikání Ducha svatého a podobně.⁵¹ Křest Duchem svatým není výhradním majetkem žádného tábora. Ani se nesmí spojovat s jedním hnutím nebo jedním způsobem modlitby, bohoslužby, nebo života v komunitě. Tento dar křtu Duchem náleží ke křesťanskému dědictví všech, kdo jsou svátostmi vštípeni do církve.⁵² Křest Duchem svatým je veřejnou liturgií a pravidlem, neznamená to tedy připojit se k nějakému hnutí, ale spíše jde o uchopení plnosti křesťanské iniciace, která náleží církvi.⁵³ Je to zvláštní druh vylití Ducha, který se objevuje několikrát v historii a má za účel obnovu Božího lidu, posvěcení a nové poslání.⁵⁴ Ve Skutcích apoštolů jsou místa, která ukazují na několikrát vylití Ducha svatého (Sk 4,31; 4,8; 13,9), tedy jde o novou posilu a nové umocnění ke službě.⁵⁵ Francis MacNutt píše, že v r. 1967 požádal o křest Duchem svatým: „Když se za mě skupina modlila, abych přijal Ducha svatého, nestalo se nic. Druhý den se několik přátel modlilo, aby se ve mě uvolnily dary Ducha svatého (které jsem již přijal ve křtu, biřmování a kněžském svěcení). Byl jsem zaplaven radostí a začal jsem se smát. Můj život už nikdy nebyl stejný.“⁵⁶ Jedná se tedy o milosti, které jsme už přijali, ale tyto jsou „vedeny do života“ teprve časem. Seminář používá obraz kávy, která je oslazená, ale aby byla sladká, je jí třeba zamíchat.⁵⁷

Vylévání Ducha svatého není omezeno jen na svátosti. „Vítr si vane kam chce, slyšíš jeho zvuk, ale nevíš odkud přichází a kam jde. Tak je to s každým, kdo se

⁴⁹ Srov. McDONNELL, K. MONTAGUE, G.T. *Rozněcování ohně*, b.m., Scriptum 1992 s.9.

⁵⁰ Srov. SECONDIN, B. *Nová hnutí v církvi*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 1999 ISBN 80-7192-391-5 s.141.

⁵¹ Srov. SLAVÍK, M. *Křest Duchem svatým, základní zkušenost v charismatické obnově*, Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském Praha 1998 s.4.

⁵² Srov. McDONNELL, K. MONTAGUE, G.T. *Rozněcování ohně*, b.m., Scriptum 1992 s.14.

⁵³ Srov. tamtéž, s.18-23.

⁵⁴ Srov. SLAVÍK, M. *Křest Duchem svatým, základní zkušenost v charismatické obnově*, Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském Praha 1998 s.13.

⁵⁵ Srov. WHITEHEAD, CH. *Letnice jsou pro život*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2008 ISBN 978-80-7195-236-7 s.37.

⁵⁶ MacNUTT, F. *Služba osvobození od zlých duchů*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2009 ISBN 978-80-7195-260-2 s.304.

⁵⁷ Srov. SIEVERS, E. *Seminář Život v Duchu – příručka pro vedoucí*, Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském Praha, rok neuveden, ISBN neuvedeno, s.21.

narodil z Ducha“ (Jan 3,8). Duch svatý přichází do našich životů jak chce a kudy chce, příležitostí může být chvíle samoty, duchovní cvičení, noční bdění v modlitbě i jakákoliv jiná chvíle.⁵⁸ On sám si volí způsob, u někoho je to skrze spiritualitu CHO, ale existují svatí křesťané plní Ducha svatého, kteří nikdy nebyli na charismatickém modlitebním setkání.⁵⁹

Člověk může skrze iniciační svátosti (včetně eucharistie) přijmout Ducha svatého, ale my můžeme Duchu svatému a jeho působení v nás klást překážky. Může to, být nevědomost, duch světa, vlažnost a hřích. Proto se můžeme dívat na zkušenost křtu v Duchu svatém jako na otevření se Duchu svatému, jehož jsme přijali v iniciačních svátostech, aby mohl řídit naše životy.⁶⁰

2.5 Dary Ducha svatého

Tradičně se v církvi uvádí sedm darů Ducha svatého. Moudrost, rada, rozum, síla, umění, zbožnost, bázeň Boží. Nechtěl bych ale mluvit o těchto darech, ale spíše se podívat na charismata. Dále je důležité rozlišit dary – tedy charismata a ovoce Ducha svatého. Ovocem Ducha svatého je radost, pokoj, je poznávacím znamením skutečné svatosti. Dary Ducha svatého nejsou znamením svatosti,⁶¹ jsou to dary určené ke službě. Charismata jsou umocněním darů přirozených a nadpřirozených.⁶² Duch svatý Boží lid posvěcuje, vede a zkrášluje ctnostmi nejenom prostřednictvím svátostí a služeb, nýbrž nadto své dary „přiděluje každému zvlášť, jak chce“ (1 Kor 12,11). Rozdává mezi věřící každého stavu také zvláštní milosti, kterými je činí schopnými a pohotovými přijímat různé práce či úkoly užitečné pro obnovu a další rozvoj církve, a to podle slov: „Ty projevy Ducha jsou však dány každému k tomu, aby mohl být užitečný“ (1 Kor 12,7). Tato charismata se mají přijímat vděčně a radostně – ať už jsou oslnivá či jen

⁵⁸ Srov. HERON, B. M. *Katolická charismatická obnova*, Přel. K. Lachmanová, pracovní text IV. charismatické konference v ČB s.9.

⁵⁹ Srov. tamtéž s.10.

⁶⁰ Srov. tamtéž s.8.

⁶¹ Srov. BUOB, H. *Dary Ducha svatého*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 1996 ISBN 80-7192-075-4 s.7.

⁶² ZVĚŘINA, J. *Teologie agapé I*, Praha: SCRIPTUM 1992 ISBN 80-85528-19-3 s.181.

prostá a běžná – neboť jsou potřebám církve zvláště přiměřená a užitečná.“⁶³ „Duchovní dary se uplatní nejlépe ve společenství, které se klaní Pánu a chválí ho.“⁶⁴ Charisma je umocněním darů přirozených a nadpřirozených. Charisma tedy není samotným darem, ale umocněním, silou přítomného Ducha svatého.⁶⁵ Charisma není omezeno nějakým výčtem, ale je otevřeno dalším darům, které v písmu nejsou jmenovány, ale v životě se vyskytnout mohou. Charisma může povýšit i přirozené dary do nové roviny.⁶⁶ „Všechny tyto dary“, tedy charismata, „lze shrnout pod jedno označení: uschopnění ke službě lásky.“⁶⁷ Pavel chápe pojem charisma v širokém smyslu: Sdílení duchovního daru (Řím 1,11), dar Kristovy milosti (Řím 5,15), milost k ospravedlnění (Řím 5,16), milosti pro službu a budování církve (Řím 12,6), dar má ráz eschatologický (1 Tm 4,1), dar uzdravování (1 Kor 12,9). Charisma je také zmocnění k úřadu (Řím 6,23; 1 Kor 1,7), do darů zahrnuje i manželství a panenství (1 Kor 7,74; 2 Tm 1,6).⁶⁸ Největším darem však je láska (1 Kor 13).⁶⁹ Podle Eliase Velly je pravý charismatik ten, kdo předloží dlaň před Pána a řekne: „Vezmi si, co chceš, a dej mi, co chceš.“⁷⁰ Píše také o „umocnění ke službě“ na základě našich zkušeností i našich hříchů, které Pán může přetvořit a použít. Pýchu na horlivost. Když tito lidé potkají Ježíše, mohou se z nich stát vůdcové, ale musejí i trpět. Hříchy nečistoty k důvěrnému spojení duše s Pánem, hněv a vzpouru v charisma měnit věci kolem sebe a také v horlivost, závist a žárlivost v dar rozlišování v Pánově světle, strach v citlivost a vnímavost, tvrdohlavost ve vytrvalost.⁷¹ Vyléčený alkoholik má „charisma“ k vedení alkoholiků, vyléčený

⁶³ LG 12.

⁶⁴ BUOB, H. *Dary Ducha svatého*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 1996 ISBN 80-7192-075-4 s.21.

⁶⁵ Srov. ZVĚŘINA, J. *Teologie agapé I*, Praha: SCRIPTUM 1992 ISBN 80-85528-19-3 s.182.

⁶⁶ Srov. Tamtéž s.182.

⁶⁷ SIEVERS, E. *Seminář Život v Duchu – příručka pro vedoucí*, Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském, Praha, rok neuveden, ISBN neuvedeno, s. 25.

⁶⁸ Srov. ZVĚŘINA, J. *Teologie agapé I*, Praha: SCRIPTUM 1992 ISBN 80-85528-19-3 s.177-179.

⁶⁹ Srov. Tamtéž s.176.

⁷⁰ Srov. VELLA, E. *Ježíš – lékař těla i duše*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2006 ISBN 80-7192-851-8 s.347.

⁷¹ Srov. Tamtéž s.123-130.

narkoman ke službě při léčení narkomanů apod. Ve chvíli uzdravení dává Pán i charisma uzdravovat lidi z té samé nemoci, za tyto lidi se modlit.⁷²

Benedict M. Heron uvádí z množství charismat v CHO tři nejrozšířenější: Dar jazyků, dar proroctví a dar uzdravování.

2.5.1 Dar jazyků (glossolálie)

Tento dar má pevný základ v NZ. Jde o Ježíšův příslib (srov. Mk 16,17), který se naplnil v čase Letnic (srov. Sk 2,4). Totéž se opakovalo v Korneliově domě. Duch svatý sestoupil na všechny, kdo slyšeli Petrovo kázání (srov. Sk 10,44-46) a také se totéž opakovalo v Efezu (srov. Sk 19,6). V den letnic v Jeruzalémě všichni, kdo tam byli, slyšeli mluvit apoštoly v různých jazycích o velikých skutcích Božích (srov. Sk 2,11). Je to modlitba, ve které Bůh vydává chválu sám sobě.⁷³ Mohou to být také slova, která jsou určena společenství a která se mají vykládat (srov. 1. Kor 12,10).⁷⁴ Modlitba v jazycích může také být Božím nástrojem pro dar uzdravení či rozvázání.⁷⁵ Může to také být modlitba celého shromáždění,⁷⁶ která vede k jednotě ve společenství.⁷⁷ Seminář nám ukazuje dar jazyků jako přetékaní lásky směrem k Bohu. Chceme chválit Boha, ale dojdou nám slova. Potom se může stát to, co svatý Pavel vysvětluje takto: „Duch přichází na pomoc naší slabosti ... sám Duch se za nás přimlouvá nevysvětlitelným lkaním“ (Řím 8,26-27). Je to dar modlitby, která se zaměřuje na Boha, a proto nepotřebuje žádný lidský výklad. Duch působí to, že si uvědomujeme: Jsme Boží

⁷² Srov. Tamtéž s.66.

⁷³ Srov. TARDIF, E. FLORES, J. H. P. *Ježíš mě učinil svým svědkem*, Praha: Portál 1993 ISBN 80-85282-48-8 s.75.

⁷⁴ Claude-Jean-Marie Fould říká, že v čase letnic dostali učedníci od Ducha svatého dar promlouvání v jazycích a že tento jev byl doprovázen darem výkladu jazyků – kdy každý rozeznal svou rodnou řeč. Šlo o určitý druh „srážky“ dvou charismat. Srov. FOULD, C.J.M. *Modlitba v jazycích*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 1997 ISBN 80-7192-250-1 s.20.

⁷⁵ Srov. HERON, B. M. *Katolická charismatická obnova*, Přel. K. Lachmanová, pracovní text IV. charismatické konference v ČB s.14.

⁷⁶ Srov. ZVĚŘINA, J. *Teologie agapé I*, Praha: SCRIPTUM 1992 ISBN 80-85528-19-3 s.189-190.

⁷⁷ Srov. GRAMMATICA, A. *Charismatická animace - jak žít modlitební setkání*, Plzeň: Tiskárna Brouček 1997 ISBN neuvedeno s.27.

děti, děti, které volají „Abba, Otče“ (srov. Řím 8,15). Dar modlitby v jazyku je něco jako dětská řeč, řeč Božích dětí, která se v plné důvěře obrací na nebeského „Tatínka“ a Otec ví, kdy ho chválíme a kdy mu přednášíme přímluvy, ví, co chce vyjádřit hloubka našeho srdce, a to i tenkrát, když my sami právě náš vlastní hlas nemůžeme svým rozumem pochopit.⁷⁸

2.5.2 Dar proroctví

Je to dar, o který máme usilovat (srov. 1 Kor 14,1). Toto slovo přináší duchovní užitek, napomenutí a povzbuzení (srov. 1 Kor 14,3). Prorok také učí pravdě, úkolem prorockého daru je i potěšování, prorocké slovo je osvobozující. Pravým cílem prorockého daru je obrácení člověka, prohlubování znalostí Božích tajemství, budování církve a oslava Boha.⁷⁹ Dar prorokovat také dává schopnost vyložit slova bible teď pro tuto situaci. Působí od srdce k srdci tak, že se ten druhý ihned obrátí. Zasahuje celý další život.⁸⁰ Většinou jde o slovo „k duchovnímu růstu, slovo povzbuzení a útěchy.“⁸¹ „Povzbuzení napomáhá ovzduší jednoty a činí nás ochotnějšími odpovědět, protože nás probouzí z duchovní strnulosti a setřásá z nás rutinu v modlitbě.“⁸² S darem proroctví souvisí dar poznání, či slovo poznání. Je to sdělování určité vnitřní jistoty, není to ani úvaha, ani dedukce. Je to jasná myšlenka, která nám přijde na mysl a podle míry, jak ji přijmeme, objeví se všechny podrobnosti. Mají posloupnost, když toto slovo neřeknu, nevybaví se mi „pokračování“.⁸³ K daru prorokování je důležitý i dar rozlišení. Pravého proroka bude vyznačovat vydanost Bohu, láska k pravdě

⁷⁸ Srov. SIEVERS, E. *Seminář Život v Duchu – průručka pro vedoucí*, Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském Praha, rok neuveden, ISBN neuvedeno, s.24.

⁷⁹ Srov. ZVĚŘINA, J. *Teologie agapé I*, Praha: SCRIPTUM 1992 ISBN 80-85528-19-3 s.191-192.

⁸⁰ Srov. IVANČIČ, T. *Zůstaňte ve mně, a já ve vás*, 2. vydání Olomouc: Matice cyrilometodějská 1994 ISBN neuvedeno s.134.

⁸¹ Srov. HERON, B. M. *Katolická charismatická obnova*, Přel. K. Lachmanová, pracovní text IV. charismatické konference v ČB s.15-16.

⁸² GRAMMATICA, A. *Charismatická animace - jak žít modlitební setkání*, Plzeň: Tiskárna Brouček 1997 ISBN neuvedeno s.42.

⁸³ Srov. TARDIF, E. FLORES, J. H. P. *Ježíš mě učinil svým svědkem*, Praha: Portál 1993 ISBN 80-85282-48-8 s.44-45.

a lidem, pokora, moudrost, tedy ovoce Ducha svatého.⁸⁴ U Jana se pravost pozná podle toho, jestliže vede k vyznání, že Ježíš Kristus přišel v těle (srov. 1 Jan 4,2). Tardif ukazuje také na důležitost svědectví,⁸⁵ Vella dodává, že je důležitá poslušnost a jednota s církví.⁸⁶

2.5.3 Dar uzdravování

V Markově evangeliu Ježíš řekl: „Jděte do celého světa a kažte evangelium všemu stvoření ... Ve jménu mém ... na choré budou vkládat ruce a uzdraví je.“ ... Oni pak vyšli, všude kázali a Pán s nimi působil a jejich slovo potvrzoval znameními (srov. Mk 16,15-20). Jde tedy o charisma, které má být používáno při hlásání radostné zvěsti a má potvrzovat Ježíšovu moc. Vždyť každý má vědět, v jakém jménu byl uzdraven a komu má poděkovat. „Být uzdraven a nenásledovat Ježíše je uzdravení jen částečné.“⁸⁷ Ježíš není lékař, ale spasitel a Boží zdraví je spása. „Cílem každého uzdravování je setkání s Ježíšem a důvěrné spojení s ním.“⁸⁸

2.6 Modlitba za vnitřní uzdravení

Modlitba za vnitřní uzdravení je v podstatě prosbou, aby Ježíš vstoupil do oné chvíle v čase nebo do rozbitého vztahu, které dotýcnou osobu nadále ovlivňují.⁸⁹ Nejjednodušší je modlit se za osvobození na tichém místě, kde vás nic nebude rušit. Je třeba poprosit Ježíše, aby vás vrátil ve vzpomínkách k události nebo k rozbitému vztahu, jež zranění způsobily. Po uzdravení a osvobození je důležité se modlit, aby Ježíšův život naplnil život člověka a doplnil, co v něm chybí.

⁸⁴ Srov. ZVĚŘINA, J. *Teologie agapé I* Praha: SCRIPTUM 1992 ISBN 80-85528-19-3 s.192.

⁸⁵ Srov. TARDIF, E. FLORES, J. H. P. *Ježíš mě učinil svým svědkem*, Praha: Portál 1993 ISBN 80-85282-48-8 s.45.

⁸⁶ Srov. VELLA, E. *Ježíš – lékař těla i duše*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2006 ISBN 80-7192-851-8 s.324.

⁸⁷ Tamtéž s.64.

⁸⁸ Tamtéž s.301.

⁸⁹ Srov. tamtéž s.211.

Většina zranění je způsobena nedostatkem lásky, proto je nejvíce ze všeho potřeba, aby člověk zakusil Boží lásku.⁹⁰ V modlitbě za vnitřní uzdravení jde o Boží uzdravení, jímž Bůh léčí naše emocionální a duchovní zranění. „Tato zranění mají nejčastější příčinu v bolestných životních událostech nebo zpřetrhaných vztazích z naší minulosti, které nám dnes brání svobodně jednat nebo svobodně navazovat vztahy.“⁹¹ Je nutné dobře rozlišit, kdy je zapotřebí vést člověka k pokání a kdy se modlit za vnitřní uzdravení. Pokud jste zhřešili, musíte konat pokání. Pokud jiní zhřešili proti vám a měli na vás dlouhodobě špatný vliv nebo vám přímo ublížili (ačkoliv si toho nemusí být vědomi), potřebujete vnitřní uzdravení, abyste znovu zakusili svobodu. Nemusí to být příčina v hříchu někoho jiného, ale jen v tom, že žijeme v narušeném, destruktivním světě.⁹²

Náš duch se skládá z vědomí, podvědomí a nevědomí. Vědomí ukládá vše, na co si vzpomeneme. Co se nám vybaví jen někdy, je v podvědomí a na co si nevzpomínáme je v nevědomí. My nemusíme vědět o svých zraněních, ale na různé situace naše reakce nemusí být správná. „Ježíš Kristus je stejný včera, dnes i na věky“ (Jan 3,8). U něj je všechno v přítomnosti a proto se těchto zranění může dotknout a uzdravit.⁹³ Není to „vymazání“ situace nebo zranění, jako by se nikdy nestalo, ale uzdravení, jsou uzdraveny naše reakce, naše city, ...

I v modlitbě za uzdravení je jedna podmínka: Opuštění. Jestliže neodpustíme (Mt 6,14-15), budou stále otevřeny dveře pro zlého a nedojde k uzdravení. Je to tak důležité, že např. Tomislav Ivančič se nezdráhá říci: „Chceš-li se někomu pomstít, tak mu odpusť.“⁹⁴ A v příběhu o ženě, které odešel syn z domova a nežije dobrým životem, říká: „Odpusť mu, uzněj, že jsi se proti němu také provinila...“⁹⁵

⁹⁰ Srov. tamtéž s.213-214.

⁹¹ MacNUTT, F. *Služba osvobození od zlých duchů*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2009 ISBN 978-80-7195-260-2 s.207.

⁹² Srov. tamtéž s.208.

⁹³ Srov. BILL, J. K. *Ježíš tě miluje. Přijmi od něj odpuštění a uzdravení*, Olomouc: Matice cyrilometodějská 2006 s.112-115.

⁹⁴ IVANČIČ, T. *Život ze síly Ducha a modlitby*, 2. vydání Olomouc: Matice cyrilometodějská 1999 ISBN 80-7266-002-0 s.57.

⁹⁵ Srov. IVANČIČ, T. *Zůstaňte ve mně, a já ve vás*, 2. vydání Olomouc: Matice cyrilometodějská 1994 ISBN neuvedeno s.88.

3 Semináře obnovy v Duchu svatém

Katolická charismatická obnova nabízí v katolické církvi různé tzv. semináře nebo kurzy obnovy v Duchu. Každý představuje cyklus setkání, jejichž účastníci se zpravidla jednou týdně scházejí ke společné modlitbě, katechezi a následnému sdílení. U nás jsou známé zejména „Život v Duchu“ Ernesta Sieverse, „Nový život v Duchu svatém“ Norberta Baumerta, „Zůstaňte ve mně a já ve vás“ a pokračující seminář „Život ze síly Ducha a modlitby“ Tomislava Ivančiče. Seminář „Život v Duchu“ vznikl v misijních podmínkách v Africe. Vycházel z modelu, který vyvinulo společenství „Slovo Boží“ v Ann Arbor v USA. Pojal do sebe mnoho pozdějších zkušeností z celosvětové církve.⁹⁶

3.1 Vedení semináře

Organizování seminářů není vázáno na jakýkoliv církevní úřad, úroveň vzdělání či hierarchický stupeň. Pokud se však koná seminář na území farnosti, měl by o tom být místní farář informován⁹⁷ a mohl se tak podílet na díle obnovy, které Duch svatý v následujících týdnech způsobí. Pokud je to možné, má seminář vést tým, ne jednotlivec a alespoň několik členů má mít zkušenost z podobného semináře. Mají to být aktivní křesťané. Seminář tedy vede tým laiků, nebo kněz spolu s týmem laiků.⁹⁸ Měli by být také Duchem svatým vybaveni, mít dary vyučování, modlitby a pastýřské péče. Členové seminárního týmu mají pastorační odpovědnost za účastníky semináře. Konají potřebné přednášky, zprostředkovávají katecheze, vedou malé skupiny, na které se v části modlitebního večera může skupina rozdělit a modlí se s účastníky za ně. Jsou ku pomoci těm, kdo pomoc potřebují, a to i mimo modlitbu a rozhovor. Doprovází duchovní vývoj každého účastníka, musí být diskrétní. Mají být zapáleni Duchem,

⁹⁶ Srov. SIEVERS, E. *Seminář Život v Duchu – příručka pro vedoucí*, Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském Praha, rok neuveden, ISBN neuvedeno, s.1.

⁹⁷ Srov. CIC 519; CIC 528.

⁹⁸ Srov. SIEVERS, E. *Seminář Život v Duchu – příručka pro vedoucí*, Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském Praha, rok neuveden, ISBN neuvedeno, s.1.

aby to, co chtějí sdělit účastníkům semináře, nebyly jen poučky a čtení duchovních zkušeností jiných. Musí svědectvím svého života zapalovat a svojí přítomností vzbuzovat touhu po životě v Duchu.

3.2 Účastníci semináře

Účastníci semináře musí mít ochotu udělat krok ve víře, krok k Bohu. Cílem je prožitek nových osobních letnic, tedy k tomu, aby se člověk napil, musí mít žízeň (srov. Jan 4,13-14), musí udělat konkrétní krok. Tak také Ducha svatého dá Otec těm, kdo po něm touží, kdo ho chtějí, kdo prosí (srov. Lk 11,13). Kdo nic nechce, nemůže nic přijmout. Musí být také připraveni absolvovat celý seminář. Členové seminárního týmu mají vykonat pohovor s každým budoucím účastníkem a podle daných směrnic, které vyplynuly z mnohaleté praxe rozhodnout o účasti. Tyto směrnice pro účastníky jsou:

- Praktikují svou víru.
- Nejméně 6 měsíců se pravidelně zúčastňují setkání modlitební skupiny,
- jsou církevně sezdáni nebo svobodní (nebo jsou ochotni si své vztahy uspořádat).
- Nemají nic společného s magií, dotazováním se mrtvých, se spiritistickým stolečkem apod. Jinak si musí nejprve nechat posloužit službou osvobození (od pout zla).
- Nesmí být členem sekty nebo skupiny, jež vyznává víru neslučitelnou s vírou katolickou nebo evangelickou.
- Nesmí trpět vážnými psychickými problémy nebo duševními či emocionálními poruchami.
- Vodítkem má být snaha udělat vše, co je možné, aby účastníci byli otevřeni k přijetí výzbroje Ducha svatého k výstavbě Božího království.

- Semináře se lze zúčastnit vícekrát, obvykle po čtyřech až pěti letech, pak se ze semináře stane seminář prohlubující.⁹⁹

Nikdo nesmí být do účasti jakkoli nucen, do semináře nelze lidi natlačit. „Snaha vnutit celé farnosti jednotný model života a zbožnosti je destruktivní. Farář musí rozeznávat, co vede k plnějšimu životu z víry farnosti i jednotlivce a to podporovat.“¹⁰⁰ Také to neznamena, že by se účastníci těchto seminářů měli na konci stát příslušníky nějakého společenství, které se hlásí ke spiritualitě¹⁰¹ vázané na charismatickou obnovu, ale jedním z cílů je, aby malá společenství, která se takto utvoří, nezanikla.

3.3 Časové rozložení a obsah semináře

Průběh semináře by se dal shrnout zhruba do deseti setkání. Setkání jsou jeden den v týdnu, ve stejnou hodinu. Při prvním setkání (nazývá se přípravné) je účastníkům předložen program následujících týdnů. Je jim také nabídnuta pomoc k plodné účasti na semináři. Dostávají texty (nebo sešit „Pomoc v modlitbě,“ kde tyto texty jsou) k denní modlitbě. Každý týden je zaměřen na jiné téma. Jsou to:

- Týden přípravy: Daná témata k modlitbě vedou k očekávání a hlubšímu otevření se.
- 1. týden: Bůh, který je ti otcem (ale i matkou), miluje tě zcela osobně.
- 2. týden: Ježíš tě spasí a osvobodí.
- 3. týden: Ježíš je Pánem tvého života.
- 4. týden: Ježíš tě povolává za svého učedníka.
- 5. týden: Ježíš tě naplňuje svým svatým Duchem.
- 6. týden: Duch svatý ti dává dary a milosti.
- 7. týden: Duch svatý tě včleňuje do Těla Kristova.

⁹⁹ Srov. tamtéž s.3-4.

¹⁰⁰ OPATRŇY, A. *Cesty pastorače v pluralitní společnosti*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2006 ISBN 80-7192-930-1 s.197.

¹⁰¹ James O'Halloran definuje spiritualitu jako „žitou zkušenost víry.“ Srov. O'HALLORAN, J *Církev jinak – od základního společenství ke křesťanské obci*, Praha: Sít 2006 ISBN 80-86040-15-1 s.66.

- 8. týden: Duch Ježíše ti dává schopnost nést ovoce.

Mezi třetím a čtvrtým týdnem je zařazena bohoslužba pokání a smíření. Každý je pozván, aby svůj život uvedl do pořádku. Měli by být přizváni alespoň dva kněží, aby byl dostatek zpovědníků. Součástí je modlitba za vnitřní uzdravení, popřípadě rozvázání. Ve čtvrtém týdnu se také píše Ježíšovi dopis.¹⁰² Mezi šestým a sedmým týdnem je zařazena modlitba za vylití Ducha svatého, také obnova křestního slibu. Seminář končí bohoslužbou rozeslání.

3.3.1 Náhrada setkání

Seminář nás vede krok za krokem k hlubšímu otevření se Bohu. Každý týden je zaměřen na další důležitou část křesťanského života. Je důležitý každý krok. Proto, když se některý účastník nemůže zúčastnit některého setkání, je nutné ho doplnit. Je třeba vyhledat přednášejícího a nechat si sdělit aspoň základní body. Kdo se nemůže zúčastnit opakovaně, je lépe, když si počká na další seminář.¹⁰³

3.3.2 Denní chvíle modlitby

Důležité je zachovávat „denní chvíle modlitby“. Účastník semináře má zachovávat denně čas určený k rozjímání nad daným textem. Nejméně 15-20 minut na tichém místě, nejlépe vždy ve stejný čas. Dále je důležité se ztišit

¹⁰² V dopisu by nemělo chybět:

- a) Jsem připraven učinit Ježíše Pánem svého života.
- b) Jsem připraven žít svůj život ve spojení s ním a v závislosti na něm.
- c) Jsem připraven být Ježíšovým přítelem a denně s ním strávit určitý čas.
- d) Jsem připraven vzdát se všeho, co od něho nepřichází a k němu nevede.

Můžeme také prosit o pomoc ve zvláštních starostech, nebo prostě děkovat za způsob, kterým nás až dosud vedl. Dopis může být velmi osobní. Nikdo ho nebude číst, kromě Ježíše. Může být ale dobré udělat si kopii pro náš osobní pozdější užitek. Originál pak předáme Ježíši ...(většinou se spálí). Srov. SIEVERS, E. *Seminář Život v Duchu – příručka pro vedoucí*, Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském Praha, rok neuveden, ISBN neuvedeno, s.20.

Ivančič říká, že jde o to, abys dostal fotografii toho, jak si stojíš před Ježíšem. Srov. IVANČIČ, T. *Život ze síly Ducha a modlitby*, 2. vydání Olomouc: Matice cyrilometodějská 1999 ISBN 80-7266-002-0 s.87-88.

¹⁰³ Srov. SIEVERS, E. *Seminář Život v Duchu – příručka pro vedoucí*, Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském Praha, rok neuveden, ISBN neuvedeno, s.6.

a uvědomit si Boží přítomnost.¹⁰⁴ Pak je třeba začít chválit a děkovat. Případné prosby jsou až po chválách. Dále se čtou texty na daný den. Mohou se číst několikrát, je třeba tyto slova na sebe nechat působit a rozjímat o nich ve svém srdci jako Maria (srov. LK 2,19). Je-li text z evangelia, je možné ve své představivosti do této situace „vstoupit“ a „zažít“ sám na sobě, co tam Ježíš říká a koná. Na závěr je vhodné přidat modlitbu „Otčenáš“ nebo zakončit jiným vhodným způsobem.¹⁰⁵

3.3.3 Katecheze

Součástí každého setkání je katecheze. Katecheze by měla obsahovat příklady ze života a svědectví, co přednášející díky semináři a svému životu s Bohem sám v životě prožil. Jazyk má být jednoduchý. Přednášející má osvětlovat jednotlivé body své řeči příklady ze života, které může každý lehce následovat. Celý seminář má být nesen modlitbou, také při výkladu se má přednášející nechat vést Duchem a modlitbou. Přesto je v sešitě pro vedoucí semináře každá katecheze rozpracovaná, je tam nabízen široký výběr myšlenek na každou katechezi. Přednášející by se měl vyvarovat zbožných frází. Také nemá vzbuzovat dojem, že další život s Ježíšem bude bez těžkostí. Ježíš řekl „vezmi svůj kříž a následuj mě“ (srov. Mt 16,24; Mk 8,34), kříž tedy do křesťanského života patří.¹⁰⁶

3.3.4 Malé skupinky

Na každém setkání je také rozhovor v malých skupinkách. Skupinky začínají po týdnu přípravy, tedy první týden. Účastníci semináře se rozdělí do malých

¹⁰⁴ Vella mluví o „opalování se“ v Pánově přítomnosti, Ivančič o „dívání se na Ježíše,“ srov. IVANČIČ, T. *Zůstaňte ve mně, a já ve vás*, 2. vydání Olomouc: Matice cyrilometodějská 1994 ISBN neuvedeno s.56, také o „nechávání se ozařovat,“ srov. IVANČIČ, T. *Život ze síly Ducha a modlitby*, 2. vydání Olomouc: Matice cyrilometodějská 1999 ISBN 80-7266-002-0 s.88.

¹⁰⁵ Srov. SIEVERS, E. *Seminář Život v Duchu – pomoc v modlitbě pro účastníky semináře*, Praha: Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském 1995, ISBN neuvedeno, s.1.

¹⁰⁶ Srov. SIEVERS, E. *Seminář Život v Duchu – příručka pro vedoucí*, Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském Praha, rok neuveden, ISBN neuvedeno, s.6.

skupinek. Jsou-li účastníky semináře manželské páry, jsou rozděleny do skupinek tak, aby každý byl v jiné skupince. Každou skupinku vede člen seminárního týmu.

Cílem je:

- Pomoci účastníkům, aby porozuměli přednášené katechezi.
- Příležitost k vyjádření vlastních myšlenek, pocitů, pochybností a strachu.
- Vyřešit případná nedorozumění.
- Pomoci každému účastníkovi k tomu, aby sdělením toho, co Duch způsobil v jeho životě, nabyl další odvahy k pokračování na cestě modlitby a duchovního života.¹⁰⁷

Také se probírají texty k rozjímání od minulého setkání, co účastníky oslovilo, popřípadě čemu nerozuměli. Každého může oslovit něco jiného a sdělením se „otevírají nové pohledy.“

3.4 Cíle semináře

Seminář rovná vztahy mezi účastníky a vede ke vztahu s Bohem. Vybraná témata, která jsou v semináři, ukazují a vedou ke vztahu k osobě Otce, k osobě Ježíšově, k osobě Ducha svatého a potom i k lidským vztahům, které máme mezi sebou. Aleš Opatrný v knize *Cesty pastorače v pluralitní společnosti* mimo jiné uvádí pohled, či paradigma, podle jakých kritérií byl člověk považován za věřícího. „Pro starší ročníky to znamenalo znát katechismus a přijímat jeho obsah. Takový postoj byl nezdědka ztotožňován se samotnou vírou. Kdo uznával, co bylo v katechismu napsáno, byl považován za věřícího.“¹⁰⁸ Dbalo se, aby věřící znal obsah víry, ne až tak na osobní zkušenost a na víru ve smyslu důvěry. Dnes zkušenost ukazuje mnohdy opak. Osobní přesvědčení, osobní zkušenost víry, tedy oblast subjektivní je prvořadým kritériem, pro které se člověk považuje za křesťana. Identifikace s formulovanými obsahy víry je poněkud v pozadí.¹⁰⁹ Tato

¹⁰⁷ Srov. tamtéž.

¹⁰⁸ OPATRNY, A. *Cesty pastorače v pluralitní společnosti*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2006 ISBN 80-7192-930-1 s.76.

¹⁰⁹ Srov. tamtéž.

zkušenost je jedním z cílů semináře. P. Robert Fariacy S.J. formuloval cíl tohoto semináře takto: Cílem tohoto semináře je pomoci účastníkům, aby zakusili nové, mocné, život podmiňující vylití Ducha svatého.¹¹⁰ Seminář nám pomáhá „otevřít se“ Boží milosti (srov. Mk 7,34), ne tedy to, co „uděláme my“, ale to, co Bůh daruje nám. Jedním z cílů jsou také malá společenství. Vztahy Trojice nejsou tak vidět v církvi, která je světově rozšířenou skutečností, ale mají být vidět právě v malých společenstvích.¹¹¹ „Kristova přítomnost se dotýká člověka ve společenství.“¹¹² Dalším cílem je evangelizace. Takováto zkušenost víry přivede člověka ke svědectví, svědectví života, svědectví lásky i slovní evangelizaci. Vždyť „Bůh sám formuje člověka ke službě.“¹¹³ Elias Vella píše, že neexistuje křest v Duchu bez pravé obnovy. Tedy křest v Duchu je na člověku vidět,¹¹⁴ je to radikální změna v životě člověka. Jaké to jsou tedy změny? Radikální konverze v Ježíši a rozhodnutí jít za Ježíšem, cesta svatosti. Dále změna v životě modlitby, změna v lásce, láska k chudým, potřeba společenství, potřeba adorovat Boha a chválit Boha ve všem. Cítíme potřebu sloužit lidem, odevzdáváme se Ježíši. Roste v nás láska k církvi, láska ke svátostem, touha po smíření, roste také horlivost k hlásání.¹¹⁵ Křesťanství na úrovni Pavlových slov: „Vím, komu jsem uvěřil“ (1 Tim. 1,12), není mezi křesťany tak běžným stavem. Z toho Aleš Opatrný vyvádí několik důsledků, mezi jinými: „Služba evangelizátora je zřejmě mnohem více závislá na stupni jeho víry a na pravdivosti jeho svědectví, než na znalostech technik evangelizace.“¹¹⁶ Tedy to, co oslovuje druhého člověka je svědectví - co pro mě Bůh udělal, moje osobní zkušenost s Bohem.

¹¹⁰ Srov. SIEVERS, E. *Seminář Život v Duchu – příručka pro vedoucí*, Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském Praha, rok neuveden, ISBN neuvedeno, předmluva.

¹¹¹ Srov. O'HALLORAN, J. *Církev jinak – od základního společenství ke křesťanské obci*, Praha: Sít' 2006 ISBN 80-86040-15-1 s. 12-20.

¹¹² AMBROS, P. *Teologicky milovat církev*. Velehrad: Refugium Velehrad-Roma 2003 ISBN 80-86715-11-6 s.112

¹¹³ Tamtéž s.114

¹¹⁴ Ivančič radí účastníkům semináře, aby se vyfotografovali na začátku semináře a na jeho konci. Potom aby obě fotografie porovnali. Srov. IVANČIČ, T. *Zůstaňte ve mně, a já ve vás*, 2. vydání Olomouc: Matice cyrilometodějská 1994 ISBN neuvedeno s.56.

¹¹⁵ Srov. VELLA, E. *Duch svatý – pramen života*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2006 ISBN 978-80-7195-043-1 s.146-162.

¹¹⁶ OPATRNÝ, A. *Cesty pastorační v pluralitní společnosti*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2006 ISBN 80-7192-930-1 s.68.

4 Kvalitativní výzkum

4.1 Popis výzkumu

Se seminářem jsem se sám setkal v našem společenství, kde jsme ho absolvovali pod vedením kněze č.2. Člověk potřebuje osobní zkušenost, musí sám zažít.¹¹⁷ Svědectví druhých může ukázat na Boží působení, také na nějakou aktivitu či na společenství, ve kterém ta zkušenost proběhla, tedy také na seminář. Ale člověk potřebuje vlastní zkušenost. Proto první otázky byly zaměřeny na první zkušenost se seminářem a vlastně i na svědectví druhých, tedy na důvody, proč se dotazovaní tohoto semináře zúčastnili a jaká byla jejich očekávání. Z této zkušenosti vychází další dotazování, tedy proč se rozhodli tento seminář provádět ve svých farnostech. Základním cílem výzkumu bylo zjistit, jak dalece je tento seminář účinný, jak dalece se lidé otevírají Božímu působení a jak dalece je na nich ovoce tohoto semináře vidět. Ne vždy se všechno podaří, záleží na přístupu každého člověka, proto jsem se ptal i na to, co si myslí, že se nepodařilo. Jedním z cílů tohoto semináře jsou i malá společenství, proto ve výzkumu byla i tato otázka. Při výběru respondentů jsem se zaměřil na farnosti, kde seminář „Život v Duchu“ opakovaně probíhá.

Výzkum se konal na začátku roku 2010 a těchto duchovních správců jsem se ptal:

- Kdy jste se setkal se seminářem Život v Duchu, který obnova nabízí?
- Proč jste seminář začal dělat? - Osobní zkušenost.
- Proč jste seminář začal dělat ve farnosti?
- Jaký byl cíl a další cíle, nakolik byly úspěšné?
- Proč si myslíte, že byl cíl naplněn? Vidíte nějakou změnu?
- Jak byl cíl naplněn?
- Můžete říci, co se podařilo a co ne?

¹¹⁷ V jednom charismatickém společenství mi řekli: Musíš přijet, zažít a potom se můžeš rozhodnout, jestli je to tvá cesta, nebo ne.

- Jak se schází a jak pokračují malá společenství?

4.2 Popis odpovědí

Kdy jste se setkal se seminářem Život v Duchu, který obnova nabízí?

Všichni respondenti se se seminářem Život v Duchu setkali buď v kněžském semináři nebo na začátku svého kněžského působení. Ze začátku mu nevěnovali pozornost, ale k účasti je přivedlo svědectví účastníků semináře a potřeba prohloubit život ve vztahu s Pánem.

Proč jste seminář začal dělat? - osobní zkušenost.

Jedním z důvodů byla potřeba obdarování pro kněžskou službu. Potřeba uschopnění od Pána, obdarování k vykonávání kněžské služby.¹¹⁸ Také přesvědčení, že ovocem semináře je prohloubení duchovního života, prohloubení zkušenosti a vztahu s Bohem. K účasti na semináři také přivedlo svědectví o ovoci tohoto semináře, rozjímání Písma, sdílení ve společenství a objevení charismat.¹¹⁹ Dále také snaha poznat, či vést farníky, kteří byli účastníky semináře.¹²⁰

Proč jste seminář začal dělat ve farnosti ?

Seminář je dobrým nástrojem k získání zkušenosti živé víry, k prohloubení duchovního života lidí, k prohloubení vztahu s Bohem.¹²¹ V semináři je dost bohatých prvků, které dokáží rozhýbat život ve farnosti, život s Bohem, vedou k četbě Písma a snaze z něj žít, ke sdílení ve společenství.¹²²

Jaký byl cíl a další cíle, nakolik byly úspěšné?

¹¹⁸ Srov. Příloha 1, Farnost 1.

¹¹⁹ Srov. Příloha 1, Farnost 4.

¹²⁰ Srov. Příloha 1, Farnost 3.

¹²¹ Srov. Příloha 1, Farnost 2.

¹²² Srov. Příloha 1, Farnost 3.

Základní cíl je „prohloubit osobní zkušenost a život s Bohem.“ Zkušenost „svoji, i těch, kdo jsou nám svěřeni. Prohloubení života modlitby, prohloubení vztahu k Písmu svatému, prohloubení vztahu ke svátostem, prohloubení vztahu ke společenství nebo života společenství církve.“¹²³ Hloubka obdarování je závislá na nasazení účastníka semináře, jestli opravdu rozjímá, jestli opravdu chce být Bohem obdarován, jestli mu nechá ve svém životě prostor. Boží obdarování může být v rámci semináře, může být později, může souviset s nějakou životní událostí, „že se jim víc otevřou oči a poznají, že to souvisí i s tím seminářem, že ten je vlastně navedl na vnímání Božího působení.“¹²⁴ Spíše než o cíli se dá také hovořit o očekávání, „očekávání toho, co Bůh dá, kde ty lidi rozhýbá, kde se jich dotkne.“¹²⁵ Dalším cílem je také objevení charismat, obdarování pro službu ve společenství, v církvi.¹²⁶

Proč si myslíte, že byl cíl naplněn? Vidíte nějakou změnu?

Lidé přichází do modlitebního společenství, čtou a rozjímají Písmo svaté, chtějí se modlit, doma i ve společenství, vnímají touhu být Bohu blízko, nacházet Boha ve svém životě. Tato změna je vidět, dosvědčují ji i osobní svědectví.¹²⁷ Obnovuje se přístup ke svátostem, lidé objevují velikost církve a sounáležitost s církví.¹²⁸

Součástí semináře je modlitba za uzdravení života, kdy se člověk může modlit a přimlouvat za uzdravení, ale toto odкрытие některých oblastí života může také vést k modlitbám za uzdravení rodových kořenů. I toto jsou změny, které jsou v životech lidí „vidět.“¹²⁹

Jak byl cíl naplněn?

¹²³ Příloha 1, Farnost 2.

¹²⁴ Příloha 1, Farnost 1.

¹²⁵ Příloha 1, Farnost 3.

¹²⁶ Srov. Příloha 1, Farnost 4.

¹²⁷ Srov. Příloha 1, Farnost 2.

¹²⁸ Srov. Příloha 1, Farnost 3.

¹²⁹ Srov. Příloha 1, Farnost 3.

„Cíl je vždycky naplněný, když člověk vytrvá v semináři.“ Záleží na otevřenosti, ale „ve větší či menší míře bude vždycky naplněný, protože Bůh se člověka dotýká. Když se člověk přibližuje k Bohu, je to Boží působení.“¹³⁰ Boží jednání je vždy na prvním místě, člověk reaguje na podnět, který přichází od Boha, na Boží nabídku. „Pokud je tedy cílem přiblížit se Bohu, tak tento cíl je tam vždycky“ ve větší nebo menší míře „naplněn.“¹³¹ „Celý seminář je prodchnut modlitbou za to, aby Bůh naplňoval právě ten cíl, kterým je on sám.“¹³² Seminář vede člověka ke zkušenosti s Bohem, k tomu, co Bůh v jeho životě dělá a jak jeho život naplňuje. Naplnění je také v tom, že lidé chodí do modlitebního společenství a rozjímají Písmo svaté.¹³³

Z pohledu očekávání lze také připustit, že cíl naplněn byl částečně. Na to potom navazuje otázka co dál, jak navázat na tento seminář. Jak pokračovat, jak využít toho, „co společně tito lidé ve společenství a v semináři zažili, a ještě více to rozvinout ve prospěch místní církve, nebo toho společenství.“¹³⁴

Můžete říci, co se podařilo a co ne?

„Co se daří je povětšinou to, že ačkoliv lidské předpoklady jsou nedokonalé, tak člověk žasne právě nad tím, jak Bůh skrze nedokonalé nástroje působí.“ Také se „většinou dobře dařilo dát dohromady nějaký tým.“¹³⁵ „Podařilo se také, že jsme si uvědomili znova tu hodnotu sdílení Božího slova a obohacování se navzájem svědectvím.“¹³⁶ Ve společenství se urovnaly a prohloubily vztahy, posílily se vztahy k jiným lidem.

Někdy se nedaří ty lidské věci. Nějaký zádrhel v organizaci, nedochvilnost, neúčast ve skupinkách, rozjímání Písma poslední den najednou apod. Nejde určit, nakolik se kdo otevřel a jak využil ty nabízené prostředky Boží milosti, ale ne všichni praktikují. Také nelze říci, že vždy vznikají a pokračují malá společenství.

¹³⁰ Příloha 1, Farnost 3.

¹³¹ Tamtéž.

¹³² Příloha 1, Farnost 2.

¹³³ Srov. Příloha 1, Farnost 1.

¹³⁴ Příloha 1, Farnost 4.

¹³⁵ Příloha 1, Farnost 2.

¹³⁶ Příloha 1, Farnost 4.

Co se týká darů, charismat, a prospěchu pro společenství, pro místní církve, tam se ne vždy ta očekávání naplnila.¹³⁷

Jak se schází a jak pokračují malá společenství?

Lidé mají touhu se scházet. Proto je potřeba i tato malá společenství, která vzniknou, nějak živit duchovní stravou. Jedna z forem oživení mohou být i oblastní setkání CHO, která se konají v Českých Budějovicích. Společenství se někde rozpadají, někde přetrvávají a schází se k modlitbě, i když třeba ne ve složení, ve kterém prošla seminářem. Také někteří lidé, i když nyní nemohou, mohou znova začít společenství navštěvovat. Není to trvalá záležitost, že by už automaticky vypustili tuto možnost a příležitost se scházet.¹³⁸ „Některá společenství pokračují jako společenství modlitební, někde je to práce s Písmem, někde je to práce ve službě podpořená modlitbou. Po semináři ta společenství vznikají.“¹³⁹ Někde naopak vydržela jen společenství, která se scházela už před seminářem a není vidět ani příliv nových členů. „Ti, co měli nějakou zkušenost se společenstvím, navštěvují ho dále tak, jak je v jejich možnostech. Ti co předtím společenství žádné nenavštěvovali, se bohužel velice rychle vrátili do starých kolejí.“¹⁴⁰

4.3 Interpretace

Člověk může ze svědectví druhého slyšet o nějakých kvalitách, ale aby poznal, jestli je něco dobré, musí to zažít, musí získat osobní zkušenost. Většina respondentů se zúčastnila semináře po svědectví dřívějších účastníků, na začátku své kněžské dráhy, proto, aby prohloubili svůj život s Pánem, cítili potřebu obdarování ke svojí službě a také starost o své farníky. Seminář se rozhodli dělat

¹³⁷ Srov. Příloha 1, Farnost 4.

¹³⁸ Srov. Příloha 1, Farnost 2.

¹³⁹ Příloha 1, Farnost 3.

¹⁴⁰ Příloha 1, Farnost 4.

ve svých farnostech proto, že jež zažili a poznali jeho kvality. Chtěli život ve farnosti rozhybat, obohatit, prohloubit duchovní život lidí.

Seminář je nástrojem, skrze který lidé získávají osobní zkušenost s Bohem, uvědomují si, že jsou milováni, jsou vedeni ke vztahu s Bohem a s lidmi. Součástí semináře je svátost smíření a modlitba za uzdravení. Také obnovení křestního slibu a odevzdání života Bohu. Jde tedy o uzdravení života, další vykročení s Pánem. Prohlubuje se život modlitby, prohlubuje se vztah k Písmu svatému, prohlubuje se vztah ke svátostem, prohlubuje se vztah ke společenství, k životu společenství. Lidé objevují velikost církve a sounáležitost s církví. Také se pomocí denní četby Písma a rozjímání otevírají Boží milosti a Božímu obdarování. Reagují na Boží nabídku, člověk reaguje na podnět, který přichází od Boha. Nachází radost z modlitby, radost ze života s Pánem. Přichází do modlitebního společenství, čtou a rozjímají Písmo svaté, chtějí se modlit doma i ve společenství, vnímají touhu být Bohu blízko, nacházet Boha ve svém životě. Toto nachází někdo více, někdo méně, záleží na otevřenosti.

Je snaha, aby malá společenství, která vznikají na tomto semináři, přetrvala. Aby se lidé dále scházeli k modlitbě, ke sdílení Božího slova a obohacování se navzájem svědectvím. Někde se to daří, jinde méně, některá společenství zanikají, jiná pokračují. Jako ne každé společenství, tak také ne každý účastník zůstane na nastoupené cestě. Někdy se vrátí do vyjetých kolejí. Myslím si ale, že obdarování všichni zažili. Především v tom, že objevili význam Písma svatého jako něčeho živého, co promlouvá do jejich života.

Závěr

V úvodu této práce jsem napsal, že cílem práce je pastorační reflexe zkušeností kněží se seminářem „Život v Duchu.“

Seminář je velmi vhodným prostředkem duchovní obnovy, který je vyzkoušen v mnoha farnostech. Má za sebou dlouholetou tradici a čerpá z duchovních pokladů církve s její mnohasetletou tradicí. Účinnost semináře je vysoká,¹⁴¹ vede účastníky k četbě a rozjímání Písma svatého, je účinným nástrojem k uzdravení života, k prohloubení víry, k obnovení a prohloubení života s Bohem, k obnovení a prohloubení vztahu s Bohem. Samozřejmě, že v té míře, v jaké účastník spolupracuje, v jaké míře je schopen se otevřít Boží milosti. Jde o Boží působení na člověka. „Ne tedy to, co uděláme my, ale to, co Bůh daruje nám.“¹⁴² Pán dává svého Ducha svatého plnou měrou, vrchovatou, natřesenou (srov. Lk 6,38). Nelze říci, že někdo dostane méně a jiný více. Dostane do plnosti, kolik se vejde, nakolik se člověk otevře, nakolik dá čas Bohu. Jako slunce opaluje, působí změnu a na člověku je tato změna vidět, tak také Boží slovo se nevrátí s prázdnou, ale vykoná, co má vykonat (srov. Iz 55, 11). V tomto semináři účastníci skoro čtvrt roku denně čtou a rozjímají Písmo svaté. Také se každý týden schází ve společenství. To je dost dlouhá doba na to, aby člověk objevil radost, kterou přináší modlitba, společenství s Bohem a aby si také vypěstoval návyk. Jestliže člověk potom v takto započaté cestě pokračuje, jistě dříve či později na něm tato změna bude vidět. Bude také vydávat svědectví nejen svým životem, ale i svými ústy. Tak je to i s ovocem tohoto semináře. Toto ovoce je někde vidět už nyní, jinde musí teprve dozrát. Ale není to jen četba Písma, ale zaměření každého týdne, katecheze, modlitby, práce seminárního týmu, celá struktura semináře, která člověku pomáhá se otevřít Boží milosti.

¹⁴¹ Srov. Příloha 1, Farnost 1.

¹⁴² SIEVERS, E. *Seminář Život v Duchu – příručka pro vedoucí*, Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském Praha, rok neuveden, ISBN neuvedeno, s.2

Protože seminář „Život v Duchu“ je jen jedním ze široké nabídky obnovných programů, jistě by také stálo za to zabývat se výzkumem účinnosti dalších programů z této nabídky.

Seznam literatury

Bible

- [1] *Bible – Písmo svaté Starého a Nového zákona ČEP*, 3. přepracované vydání (1. vydání v ČBS), ČESKÁ BIBLICKÁ SPOLEČNOST 1993 ISBN 80-900881-8-X.

Církevní dokumenty

- [1] *Dokumenty II. Vatikánského koncilu*, 2. vydání (v KN první), Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2002 ISBN 80-7192-438-5.
- [2] *Kodex kanonického práva*, Praha: Zvon 1994 ISBN 80-7113-082-6.
- [3] *Katechismus katolické církve*, Praha: Zvon 1995 ISBN 80-7113-132-6.
- [4] JAN PAVEL II. *Novo millennio ineunte*, Apoštolský list papeže na závěr Jubilejního roku 2000, sekretariát české biskupské konference, Praha, 2001.

Monografie

- [1] AMBROS, P. *Teologicky milovat církev*. Velehrad: Refugium Velehrad-Roma 2003 ISBN 80-86715-11-6
- [2] BILL, J. K. *Ježíš tě miluje. Přijmi od něj odpuštění a uzdravení*, Olomouc: Matice cyrilometodějská 2006 ISBN nevedeno.
- [3] BOUBLÍK, V. *Boží lid*, Řím: Křesťanská akademie 1967 ISBN nevedeno.
- [4] BUOB, H. *Dary Ducha svatého*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 1996 ISBN 80-7192-075-4.
- [5] FOULD, C.J.M. *Modlitba v jazycích*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 1997 ISBN 80-7192-250-1.
- [6] IVANČIČ, T. *Zůstaňte ve mně, a já ve vás*, 2. vydání Olomouc: Matice cyrilometodějská 1994 ISBN nevedeno.

- [7] IVANČIČ, T. *Život ze síly Ducha a modlitby*, 2. vydání Olomouc: Matice cyrilometodějská 1999 ISBN 80-7266-002-0.
- [8] MacNUTT, F. *Služba osvobození od zlých duchů*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2009 ISBN 978-80-7195-260-2.
- [9] O´HALLORAN, J. *Církev jinak – od základního společenství ke křesťanské obci*, Praha: Sít' 2006 ISBN 80-86040-15-1.
- [10] OPATRŇY, A. *Cesty pastorační v pluralitní společnosti*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2006 ISBN 80-7192-930-1.
- [11] REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*, Praha: Grada Publishing 2009 ISBN 978-80-247-3006-6
- [12] SECONDIN, B. *Nová hnutí v církvi*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 1999 ISBN 80-7192-391-5.
- [13] VELLA, E. *Duch svatý – pramen života*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2006 ISBN 978-80-7195-043-1.
- [14] VELLA, E. *Ježíš – lékař těla i duše*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2006 ISBN 80-7192-851-8.
- [15] WHITEHEAD, CH. *Letnice jsou pro život*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2008 ISBN 978-80-7195-236-7.
- [16] ZVĚŘINA, J. *Teologie agapé I*, Praha: SCRIPTUM 1992 ISBN 80-85528-19-3.

Pastorační příručky

- [1] GRAMMATICA, A. *Charismatická animace - jak žít modlitební setkání*, Plzeň: Tiskárna Brouček 1997 ISBN nevedeno.
- [2] HERON, B. M. *Katolická charismatická obnova*, Přel. K. Lachmanová, pracovní text IV. charismatické konference v ČB.
- [3] McDONNELL, K. MONTAGUE, G.T. *Rozněcování ohně*, b.m., Scriptum 1992.
- [4] SIEVERS, E. *Seminář Život v Duchu – příručka pro vedoucí*, Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském, Praha, rok neveden, ISBN nevedeno.

- [5] SIEVERS, E. *Seminář Život v Duchu – pomoc v modlitbě pro účastníky semináře*, Praha: Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském 1995, ISBN neuvedeno.
- [6] SLAVÍK, M. *Křest Duchem svatým, základní zkušenost v charismatické obnově*, Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském Praha 1998.

Ostatní

- [1] TARDIF, E. FLORES, J. H. P. *Ježíš mě učinil svým svědkem*, Praha: Portál 1993 ISBN 80-85282-48-8.

Seznam zkratek

srov.	srovněj
apod.	a podobně
kán.	kánon v CIC
např.	například
CHO	charismatická obnova

Zkratky na citovanou literaturu

- Zkratky Dokumentů II. Vatikánského koncilu jsou převzaty z publikace *Dokumenty II. Vatikánského koncilu*, 2. vydání (v KN první), Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2002 ISBN80-7192-438-5 s. 27.
- Zkratky knih Písma svatého jsou převzaty z KKC, s. 695 – 696.

CIC *Kodex kanonického práva*, Praha: Zvon 1994 ISBN 80-7113-082-6 číslo za zkratkou udává kánon.

KKC *Katechismus katolické církve*, Praha: Zvon 1995 ISBN 80-7113-132-6 číslo za zkratkou udává článek.

NMI *Novo millennio ineunte*, Apoštolský list papeže Jana Pavla II. na závěr Jubilejního roku 2000, sekretariát české biskupské konference, Praha, 2001.

Příloha č.1

Farnost č.1

Kdy jste se setkal se seminářem Život v Duchu, který obnova nabízí?

Poprvé jsem se setkal se seminářem obnovy v Plzni u Aleše Opatrného, který tam byl kaplanem. Můj první postoj, když jsem se dověděl, co tam s těmi lidmi dělá, byl spíš odmítavý. Vnímám to jako něco nadbytečného, protože jsem byl tehdy v prvním ročníku semináře a považoval jsem tedy za postačující to, že každý akademický rok zahájíme pětidenním duchovním cvičením, že máme každou první sobotu v měsíci rekolekci, že se každý týden chodím zpovídat, že každý den jsem na mši svaté, že rozjímám. Toto jsem považoval za postačující a seminář obnovy jsem považoval za nadbytečný. Duchovní praxi v semináři jsem považoval za výbornou. Až později, po svědectví kamarádů v semináři a dalo by se říci, že i z potřeby - cítil jsem, že potřebuji prohloubit život ve vztahu k Pánu a že potřebuji od něho pomoc, nějaké duchovní obdarování, abych byl schopen kněžské služby a abych byl vůbec nějak schopen sloužit - jsem se rozhodl pro seminář, že ho absolvuji a absolvoval jsem ho v semináři v Litoměřicích. Průvodci v tomto semináři byli bohoslovci, kteří ho absolvovali. Nebyl tam účastný žádný kněz, jenom bohoslovci.

Tento seminář považuji za veliké duchovní obdarování, protože ve srovnání s duchovními cvičeními, které jsem absolvoval, ty spočívaly pouze v naslouchání a rozjímání tématu, který exercitátor navedl. Kdežto tady jsem musel se nějakým způsobem vyjádřit každý týden k tématu, který jsme měli rozjímat, jakým způsobem to šlo a jak mi to nešlo. Měl jsem k sobě modlitebníka, který se za mě denně modlil a se kterým jsem mohl konzultovat, jak ty věci jdou, nebo nejdou. V tom vidím přínos.

Proč jste seminář začal dělat? – Osobní zkušenost.

Protože jsem cítil potřebu obdarování pro svou kněžskou službu. Chtěl jsem, aby mě Pán uschoptil, obdaroval k vykonávání kněžské služby.

Proč jste seminář začal dělat ve farnosti ?

Protože jsem viděl, že jejich osobní vztah není hluboký, jsou tam určité zvyky. Neviděl jsem u nich živý vztah k Bohu, aby ve svém životě s ním počítali a nechali se jím vést. Byla to spíše taková záležitost chození do kostela, jejich život s Bohem spočíval v chození do kostela, ve snaze se samozřejmě řídit desaterem. Ale aby Bůh řídil jejich kroky, aby i s ním konzultovali svá rozhodnutí, to tam vidět nebylo. Proto jsem to takhle nabídl, nejprve se vytvořila farní společenství, která vyrůstala v modlitební společenství. Zpočátku byla taková diskusní, vzdělávací nad Písmem svatým, která se proměnila v modlitební společenství a tehdy už jsme začínali dělat seminář.

Jaký byl cíl a další cíle, nakolik byly úspěšné?

Cílem semináře podle Sieverse je zažít nové, mocné, živé vylití Ducha svatého. Jestliže toto je cílem, tak můžeme říci, že se naplnil zcela. Myslím si, že obdarování všichni zažili, především v tom, že objevili význam Písma svatého, že to je něco živého, co promlouvá do jejich života. V tomto, myslím si, všichni účastníci poznali přínos. Ne všichni nějak zakusili to mocné vylití Ducha. To bych řekl, že je to až záležitostí těch posledních let, posledních dvou let, kdy opravdu se v nich něco pohnulo a oni to zakusili. Může to možná souviset i s tím, že se prohlubuje praxe s vedením semináře. Je to také závislé na nasazení účastníka semináře, jestli opravdu rozjímá, jestli opravdu chce být Bohem obdarován, jestli mu nechá ve svém životě prostor. Není to záležitost, že se člověk něco naučí, jak jsme zvyklí, a pak se to přezkouší, a za třetí je to také dáno, jak Bůh sám obdaruje. Duch svatý vane jak chce, tak mu nemůžeme předpisovat, kdy kdo má zakusit to nové mocné působení Boží. U někoho to může být v rámci semináře, u někoho to souvisí s nějakou životní událostí, že se jim víc otevřou oči a poznají, že to souvisí i s tím seminářem, že ten je vlastně navedl na vnímání

Božího působení. Může to být později. Tím pádem se nenechá ten cíl jednoznačně charakterizovat.

Proč si myslíte, že byl cíl naplněn? Vidíte nějakou změnu?

Vidím, že lidé přichází do modlitebního společenství a především, že si vždy v neděli vezmou dvojlist LITURGIE a podle uvedených úryvků z Písma svatého rozjímají. Toto mi potvrdilo mnoho bývalých účastníků. V tom vidím, dalo by se říci devadesáti procentní splnění cíle.

Jak byl cíl naplněn?

Naplnění vidím v tom, že chodí do modlitebního společenství a v tom, že doma sami rozjímají Písmo svaté.

Můžete říci, co se podařilo a co ne?

Co ne – ne všichni praktikují. Řekl bych, tak osmdesát procent se zdařilo a těch dvacet že ne, že se trošku uchýlili do těch svých kolejí, ale to závisí také na otevřenosti Bohu i na jejich schopnostech naslouchat.

Jak se schází a jak pokračují malá společenství?

Malá společenství, jak se schází k modlitbě, tam bych řekl, že je účinnost padesát až šedesát procent. Problém není jen na jejich straně, že by nechtěli docházet, ale třeba nemohou. Jsou to rodiče od dětí, které vyžadují stálou péči, takže do modlitebního společenství třeba chodit nemohou. Je to třeba na nějaký čas nyní uzavřené, ale může se to obnovit. Není to trvalá záležitost, že by už automaticky vypustili tuto možnost a příležitost se scházet.

Farnost č.2

Kdy jste se setkal se seminářem Život v Duchu, který obnova nabízí?

Se seminářem jsem se poprvé setkal, když mi bylo kolem dvaceti let. Nevěnoval jsem mu pozornost. Potom jsem se nicméně setkával s lidmi, kteří seminářem duchovní obnovy prošli, kteří se modlili za různé věci a s těmi modlitbami jsem se setkal. O semináři jako celku jsem slyšel, ale moc jsem ho neznal. Když jsem byl ve druhém nebo třetím ročníku v semináři (asi ve čtyřiaadvaceti letech) tak jsme se dohodli s několika lidmi, že bychom rádi prošli seminářem duchovní obnovy. Tenkrát jsme oslovili Michala Špilara, který studoval v našem semináři doktorát a seminář jsme uskutečnili. Tehdy jsem poprvé prošel celým seminářem obnovy v Duchu svatém.

Proč jste seminář začal dělat? - Osobní zkušenost.

Ze svědectví lidí kolem jsem byl přesvědčený o tom, že to je dobrá záležitost a že přináší ovoce do duchovního života. Do osobního i společného. Takže to byl důvod. Vědomí toho, že to může prohloubit mojí osobní zkušenost s Bohem a taky to, co chci dělat, jako službu lidem.

Proč jste seminář začal dělat ve farnosti?

Chtěl jsem předat zkušenost živé víry. Jak jsem sám mohl zakusit, tento seminář je dobrým nástrojem k tomu, jak toho dosáhnout. To byl ten důvod řekněme první, a ty další důvody byly v podstatě podobné, akorát že už se stavěly také na zkušenostech těch předchozích. Čili proč jsem začal dělat seminář ve farnosti – abych prohloubil duchovní život alespoň některých lidí, potažmo všech. A taky svůj.

Jaký byl cíl a další cíle, nakolik byly úspěšné?

Cílů je hodně. Jak už jsem řekl, ten základní je prohloubit osobní zkušenost a život s Bohem. Svoji a zároveň i těch, kdo jsou nám buď svěřeni, nebo jsou kolem nás. Pak to jsou takové věci dílčí, které jsou také důležité, a to je především prohloubení života modlitby, prohloubení vztahu k Písmu svatému, prohloubení vztahu ke svátostem, prohloubení vztahu ke společenství nebo života společenství církve. Z mého pohledu seminář tyto cíle naplňuje.

Proč si myslíte, že byl cíl naplněn? Vidíte nějakou změnu?

Už v průběhu nebo po semináři, i když se třeba někdy lidem nedaří přesně dělat to, co dělají v průběhu semináře, tak cítí touhu otvírat Písmo, modlit se, setkávat se, vnímají touhu být Bohu blízko, nacházet Boha ve svém životě. Z osobních rozhovorů vidím, že lidé říkají: Nečetl jsem Písmo, už nemám strach číst Písmo a chci číst Písmo. Nescházeli jsme se a teď se chceme scházet, nevěděli jsme, jak se modlit, teď se chceme modlit, nemodlil jsem se ve společenství, teď se chci modlit ve společenství i když mi to třeba úplně nejde.

Jak byl cíl naplněn?

Ten způsob naplnění má dva důležité momenty. První, to je struktura celého semináře, která je vypracovaná a v zásadě funkční. Vede člověka od setkání s tím, kým je Bůh, k tomu, co Bůh v jeho životě dělá a jak jeho život naplňuje. S tím souvisí samozřejmě nějaká organizační struktura. Je třeba respektovat složení společenství, ve kterém seminář probíhá a podle možností také je možné přizvat lidi ke spolupráci. Lidi, kteří mají katecheze a lidi, kteří se modlí za ten seminář a lidi, kteří říkají zkušenosti. Tak to je, řekl bych, taková praktická, lidská část.

Druhý moment potom je: Jak byl cíl naplněn – především Boží milostí. Vlastně celý seminář je nesený lidmi, kteří mají zkušenost s tím, že Bůh jedná v jejich životě a chce jednat i v životě těch, kteří přicházejí a chtějí seminářem projít. Tudíž to významné naplnění je to, že celý seminář je prodchnut modlitbou za to, aby Bůh naplňoval právě ten cíl, kterým je on sám.

Můžete říci, co se podařilo a co ne?

Vzhledem k tomu, že jsem těchto seminářů procházel i organizoval několik, tak vždy to bylo trochu něco jiného. Co se daří je povětšinou to, že ačkoliv lidské předpoklady jsou nedokonalé, tak člověk žasne právě nad tím, jak Bůh skrze nedokonalé nástroje působí. Ještě dál myslím, že se většinou dobře dařilo dát dohromady nějaký tým.

Co se někdy nedaří, tak to je třeba uřídit úplně tu praktickou stránku. Snažím se dávat si pozor, aby takové ty věci lidské, praktické, nějaké nedostatky,

organizační chaos, špatná domluva, aby nepřehlušily to důležité, duchovní přínos. Občas se třeba nedařila nějaká dochvilnost účastníků, nebo ne vždycky se dobře dařilo v některých skupinách, nepochopili všichni, že je důležitá účast pokud možno stoprocentní, apod.

Jak se schází a jak pokračují malá společenství?

No tak to je vždycky úkol a možná by to mohlo patřit do toho, co se daří a co se nedaří. V drtivé většině je na začátku alespoň touha se scházet a jak čas běží, tak přicházejí starosti. Tudíž je potřeba i ta malá společenství nějak živit duchovní stravou, proto je podle mě dobře, že v Českých Budějovicích probíhají dvakrát do roka taková oblastní setkání, což může být jedna forma toho oživení. Pokud mám kontakt na skupiny, se kterými jsme procházeli seminář, tak buď už to bylo společenství, které se setkávalo a setkává se dál, nebo někde se vytvořily nové skupiny, které se setkávají třeba ne úplně v tom plném počtu, jak prošly seminářem. Ale zase zkušenost mluví tak, že někteří lidé, i když nepokračují rovnou aktivně, tak po nějakém čase zjistí, že by potřebovali, že jim to schází a proto začnou vyhledávat právě nějaké společenství, nebo způsob, jak znovu vejít do kontaktu s Pánem.

Farnost č.3

Kdy jste se setkal se seminářem Život v Duchu, který obnova nabízí?

Částečně to bylo, ale ne v plné formě, ještě v předrevoluční době jako bohoslovec. Celým seminářem jsem prošel až na prvním působišti – v Klatovech, někdy v roce 1991, 1992.

Proč jste seminář začal dělat? - Osobní zkušenost.

Důvod mé účasti na semináři byl praktický, část farníků mě do toho vtáhla. Neměl jsem žádný důvod. Přijal jsem to spíše řekněme z pastoračního rozměru,

abych věděl, o co vlastně jde. Chtěl jsem vědět, na jaké vlnové délce jsou tito farníci, oč se jedná.

Proč jste seminář začal dělat ve farnosti?

Rozhodl jsem se seminář dělat, protože je předpoklad, že je tam dost bohatých prvků, které dokáží rozhýbat život ve farnosti i život právě s Bohem, kdy to dává možnost vzniku společenství, četbě Písma, vztahu s Bohem.

Jaký byl cíl a další cíle, nakolik byly úspěšné?

Uvažoval jsem, jestli mohu říct, když ten seminář otvírám, jestli mám nějakou představu, kam až mohu dojít. Určitá představa tam je. Je tam určitá představa toho, že se obnoví život v Duchu svatém, ve svátostech, zintenzivní se vztah s Bohem, najde se nový rozměr pro život ve společenství a pro společenství. Ale jinak se musím přiznat, že bych měl vytyčené cíle, ke kterým musím dojít a podle toho, jak se ty cíle naplní či nikoliv, hodnotil přínos té obnovy, to si tedy nedovolím. Spíš jsem v takovém očekávání toho, co Bůh dá, kde ty lidi rozhýbá, kde se jich dotkne. Potom, když se dokončí ten seminář, se snažím o takovou tu citlivost, co vlastně Bůh té farnosti dal, nebo konkrétně těm účastníkům. Mnohdy jsou okamžiky, kdy ti jedinci do toho společenství nepřijdou, nebo jenom výjimečně přijdou, ale rozhodně to neznamena, že by se u nich nenaplnil cíl, protože člověk vidí pak ten přínos pro jejich rodinu nebo jejich okolí. Dokonce třeba začnou iniciovat nějaké nové společenství ... Jestli to mohu sumarizovat, nevím, jestli mohu říct, že bych měl nějaké stoprocentní cíle, ke kterým chci dojít díky tomu semináři. Určité cíle tam jsou, ale není to pro mě kritérium úspěšnosti toho semináře, když se nenaplní podle mého očekávání. Je to očekávání spíše toho, co dá Bůh. Na toto být citlivý a nějak s tím potom pracovat. Ne vždycky se to daří, ale snažím se o to.

Proč si myslíte, že byl cíl naplněn? Vidíte nějakou změnu?

Zdá se mi, že lidé objevují modlitbu. U některých, kteří tím seminářem prošli, klidně před pěti, šesti lety (a nyní se účastní znova), se může zdát, jakoby jim

vyčpělo Písmo, nebo se stalo nějaké hluché, nebo přestali vnímat ten jedinečný tok toho Božího působení. Pak tam skutečně přichází nové objevení, nebo rozpomenutí se v nových rovinách, přístup k Písmu nebo ke svátostem, a také přístup ke společenství jako sounáležitosti s farností, s církví. Je to velký dar, toho objevení církve. Samozřejmě je složená z hříšníků, ale přesto je svatá. Objevení se té velikosti církve a té sounáležitosti s církví tam prostě bývá.

Ted' nově – v horizontu tří, čtyř let, je to i otázka toho, kdy se člověk dostává díky semináři k hlubšímu pohledu do života těch lidí. Kdy jsou schopni otevřít některé oblasti svého života, kdy se člověk může modlit a přimlouvat se za uzdravení, jak to v tom semináři je, ale také je tam to otevření pro rod, pro sounáležitost s rodem a právě je pro mě jakoby nové, jakoby dotknutí se těch rodových proudů, někteří říkají rodových kořenů, kdy ten seminář také třeba napomůže, že člověk vnímá i nějak nově toto. Rodina že nabývá rozměr toho židovského národa, který bere požehnání předků, ale také i ty viny svých předků, a nějakým způsobem před Bohem, ať už tím, že děkuje za ty dary, zvláště tam, kde ví, že se neděkovalo, že se to bralo jako samozřejmé, a také z druhé strany kdy předkládá ty hříchy, ze kterých se nekáli ti dotyční a oni o tom ví. Je to pro mě nové a vidím to jako další rozměr toho semináře, právě to objevení tohoto. Což není úplně staré v církvi, ale v poslední době se to objevuje, takže i tohle tam vnímám jako určitý přínos.

Jak byl cíl naplněn?

Myslím, z mého pohledu, že ten cíl je vždycky naplněný, když člověk vytrvá v tom semináři. Samozřejmě může do toho jít s větší nebo menší otevřeností, je to záležitost toho dotyčného, kdo tím seminářem prochází a také té skupiny nebo vedoucího, kdo ten seminář vede. Ale ve větší či menší míře bude vždycky naplněný, protože Bůh se člověka dotýká. Když se člověk přibližuje k Bohu, je to Boží působení. Bůh člověka osloví a člověk to oslovení slyší a začíná ten pink ponk, kdy člověk přehraje míček na druhou stranu a pak přichází opět od Boha. Pokud je tedy cílem přiblížit se Bohu, tak ten cíl je tam vždycky naplněn. Jestli mám představu a cíl – já nevím – vybudování dalších pěti společenství, tak to

třeba nemusí tak dopadnout. Ale pokud vnímám ten cíl v tom že se ten dotyčný přihlásil do tohoto semináře proto, aby se přiblížil Bohu, tak se ten cíl naplnil ve větší nebo menší míře.

Můžete říci, co se podařilo a co ne?

Nejsem schopen zhodnotit, nakolik se podařilo se otevřít, nakolik se podařilo těm lidem využít ty nabízené prostředky řekněme Boží milosti, ale mohu se dívat na stranu svoji, jako toho, který ty lidi motivuje, řekněme uvádí v pohyb ten seminář. Po každém semináři myslím, že mám nad čím zpytovat svědomí, že se mám co učit, ať už se to týká vlastního vedení semináře, přípravy toho semináře a především toho týmu, který mě s tím seminářem spojí. Zvláště, podaří li se mi setkat s někým, kdo také seminář vede, kdo má další zkušenosti, tak je to pro mě obohacím, že tam vkládá nějaké věci pro mě nové nebo neznámé. Tam mě to hodně motivuje. Přiznám se, že postupně jsem také objevoval nebo nacházel ze své pozice odvahu nějak začít hlouběji vnímat i problémy lidí. Nebát se třeba o těch problémech s nimi začít mluvit. Někdy jsem měl takové nutkání, že je to hodně intimní, že bych do toho neměl až tak moc šťourat. Bylo to pro mě ze začátku dost těžké, než jsem k tomu našel tu odvahu, abychom se začali modlit za uzdravení života. Mám za to, že v každém semináři nachází člověk rezervy. Nevím, jak dalece účastníci tomu mohli dát více, než dali, ale je skutečně udivující, že třeba maminka od čtyř dětí se do toho ponoří a skutečně nachází ten čas pro pravidelnou četbu. Na druhou stranu jsou i ti, kteří jdou do společenství, ale pravidelnou četbu a rozjímání provádějí v „hejnech.“ To znamená, že ty texty k rozjímání, které jsou na týden, přečtou poslední den všechny. Tam si myslím, že ta úspěšnost není taková, jaká by mohla být.

Jak se schází a jak pokračují malá společenství?

Na některá společenství nemám kontakt, protože jsem odešel z té farnosti pryč, některá se už třeba od té doby rozpadla, jiná pokračují. Některá pokračují jako společenství modlitební, někde je to práce s Písmem, někde je to práce ve službě a

podpořené modlitbou. Po semináři ta společenství vznikají a myslím, že lidé nacházejí ten rozměr malých společenství.

Farnost č.4

Kdy jste se setkal se seminářem Život v Duchu, který obnova nabízí?

Se Sieversovým seminářem Život v Duchu jsem se setkal před čtyřmi roky ve farnosti č.1

Proč jste seminář začal dělat? - Osobní zkušenost.

Seminář jsem začal dělat, protože mě oslovilo, že vede člověka ke každodennímu rozjímání Písma svatého. Potom také, že skrze něj člověk může zakusit ve společenství sdílení tohoto slova a že také má vést k tomu, aby také ve společenství věřící navzájem objevili svá charismata, duchovní dary.

Proč jste seminář začal dělat ve farnosti?

Z mé zkušenosti z prvního a poté z druhého semináře v Sušické farnosti jsem poznal, že je dobrý, právě proto, že jednak dává zakoušet věřícím sdílení ve společenství, a že jeho dobrým plodem je právě to, že přivádí věřící k tomu, aby se snažili každodenně naslouchat Božímu slovu a snažili se z něj žít.

Jaký byl cíl a další cíle, nakolik byly úspěšné?

Tak ten cíl, který jsem jmenoval, tedy v první řadě naslouchání Božímu slovu. Ty další cíle byly právě objevit charismata jednotlivých lidí, které by nějak mohli použít ve prospěch společenství, farnosti, případně víc lidí zapojit do společenství, do společné modlitby.

Proč si myslíte, že byl cíl naplněn? Vidíte nějakou změnu?

Poznávám, že mnoho lidí, kteří seminář absolvovali, skutečně se snaží každodenně naslouchat Božímu slovu, číst ho, takže tady v tom prvním cílu se to

podářilo. Tam ty změny jsou zřejmé. I to, jak se to projevuje v životě těchto věřících. Co se týká těch darů, těch charismat, a toho prospěchu pro společenství, pro místní církve, tam se mi zdá, že se ta očekávání až tak nenaplnila. Z té zkušenosti, kterou mám se seminářem tady v tomto úseku, bych spíš řekl, že tam kde ty dary už nějakým způsobem fungovaly, tak je to mohlo více nějakým způsobem „nakopnout,“ a jinde se mi zdá, že tam chybí ta odvaha farníků být služebníkem, nebo ty dary využít ve prospěch společenství.

Jak byl cíl naplněn?

Já myslím, že cíl naplněn byl částečně a vyvolal ve mně otázku, jak potom navázat na ten seminář, nebo, že by to chtělo nějaké pokračování toho semináře, které by jednak využilo to nadšení, to co společně tyto lidé ve společenství a v semináři zažili, a ještě více to rozvinout ve prospěch místní církve, nebo toho společenství.

Můžete říci, co se podařilo a co ne?

Podařilo se určitě to, že jsme díky obnově sjednotili lidi, kteří už předtím třeba navštěvovali charismatické společenství, ve kterém chválíme Boha a modlíme se, přispělo k jejich víře, posílilo i vztah k jiným lidem. Toto se podařilo. Podařilo se také, že jsme si uvědomili znova tu hodnotu sdílení Božího slova a obohacování se navzájem svědectvím.

To, co se úplně nepodařilo je to, s čím počítá tato obnova. Že vlastně vzniknou malá společenství a skrze ta charismata, dary, bude dost ochotných vedoucích těchto malých společenství, kteří budou dál se modlit a budou pokračovat v tomto způsobu sdílení Božího slova, tak to se úplně nepodařilo.

Jak se schází a jak pokračují malá společenství?

Při těchto našich obnovách se sešli lidé z více farností. Schází se dál to společenství, do kterého už část těch lidí, co se zúčastnili semináře chodila. Že by někdo přibyl, nebo že by někdo se začal účastnit, tak to bohužel se nestalo. Nebyl tam nějaký příliv členů. V tomto se to také nějak nesplnilo, že by tam byla nějaká

větší touha se zúčastnit ve společenství, od těch kteří tam před tím nechodili. Co se týká těch farníků z ostatních farností, tak tam je to vlastně podobné. Ti, co měli nějakou zkušenost se společenstvím, navštěvují ho dále tak, jak je v jejich možnostech. Ti co předtím společenství žádné nenavštěvovali, se bohužel velice rychle vrátili do starých kolejí.

Protože jsem se zabýval různými metodami práce v malých společenstvích, tak tady vidím možnost pokračování těchto Sieversových seminářů. Třeba „farní buňky“, které vznikly v Miláně. Tam jde vlastně o kurz vedoucích, kteří mají vést malá společenství. Ten kurz je zaměřen ale nejenom na vedení nebo na animaci malého společenství, ale také na evangelizaci či na misie. Myslím si, že tam už nejde jenom o život ve společenství, ale tam jde tedy o rozměr církve, který se týká té misie, toho, k čemu nás také Pán poslal.

Abstrakt

KORTUS, P. *Seminář "Život v Duchu" podle P. Ernsta Sieverse, W.V. a reflexe zkušeností s ním ve vybraných farnostech v jižních a západních Čechách*. České Budějovice 2010. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Katedra praktické teologie. Vedoucí práce M. Opatrný.

Klíčová slova: seminář, obnova, seminář obnovy, charismatická obnova, život v Duchu, Sievers, nový život, duchovní růst.

Práce ukazuje na problém nestejně hloubky prožívání víry. Snaží se ukázat na nutnost stálého posvěcování se a budování vztahu s Bohem. Jedním z nástrojů je seminář Život v Duchu, který nabízí charismatická obnova. Práce pojednává o jejím vzniku, způsobu modlitby a o obdarování, která jsou potřebná k vedení semináře. Dále popisuje seminář Život v Duchu. Poslední část se zabývá kvalitativním výzkumem, jak dalece je tento seminář přínosem v životě víry, jak dalece je nástrojem k hlubšímu prožívání křesťanského života, jak dalece je nástrojem k hlubšímu vztahu s Bohem.

Abstract

Seminar "Life in the Holy Spirit" according to P. Ernst Sievers, WV and reflection of experience with him in selected parishes in southern and western Bohemia.

Key words: seminar, restoration, rehabilitation seminar, charismatic renewal, life in the Holy Spirit, Sievers, new life, spiritual growth.

Work shows the problem of unequal depth experience of faith. Tries to show the need for standing dedication to building a relationship with God. One tool is the seminar Life in the Holy Spirit, which offers charismatic renewal. The work deals with the origin, method of prayer and gifts, which are needed to conduct seminars. He also describes the seminar Life in the Holy Spirit. The last part deals with qualitative research, how far this seminar beneficial life of faith in how far the tool for a deeper experience of Christian life, how far is a tool for a deeper relationship with God.